

MAGYAR LAPOK

3 lei

Taxa postală plătită
aprobării Dir. Gen.

HUNGARIA, VII., Erzsébet-körút 9-11.
BUDAPE.

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 86 (1528) szám * Szerda, 1937 május 19

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Egy napot Romániában töltött a török külügyminiszter

Rüsdü Arras hosszasan tanácskozott az uralkodóval, a kormány tagjaival és a romániai szovjet-orosz követtel. — Főképp gazdasági kérdések körül folytak a tanácskozások

Bucuresti. Saját tud. Vasárnap délelőtt a constantai rapiddal Bucurestibe érkezett Rüsdü Arras török külügyminiszter. Délben bejegyezte nevét a királyi palota látogatási könyvébe, majd megbeszélést folytatott Antonescu külügyminiszterrel. Félkettőkor Antonescu díszbédét adott a török külügyminiszter tiszteletére, este pedig Suphi Taniroer török követ adott díszlakomát a török követségen. Ezt megelőzőleg Rüsdü Arras Tatarescunál tette tiszteletét, ahova kevés idő múlva megérkezett Antonescu is és itt hosszasan tanácskozás következett.

Hétfőn reggel újabb értekezlet volt a két külügyminiszter között, amely különösen gazdasági kérdéseket ölelt fel. Jelen volt Badulescu külügyi alminiszter is. Egy órai kezdettel Tatarescu, Rüsdü Arras és Antonescu résztvettek a díszbédén, amelyet a király adott a török külügyminiszter tiszteletére.

Ebéd után a király visszavonult a két külügyminiszterrel és Tatarescuvval s

csaknem két óra hosszat tartó tanácskozásban vizsgálták meg a nemzetközi helyzetet,

Különösen pedig a Balkán-szövetséggel kapcsolatos kérdéseket. Négy óra után szállására ment Rüsdü Arras az Athene Palaceba, ötkor

pedig meglátogatta Ostrowszky szovjet-orosz követet. Az ezzel folytatott tanácskozás negyedhatig tartott. Negyednyolckor a török külügyminiszter az Orient-expresszel elutazott Bucurestiből.

A BALKÁNI ORSZÁGOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK ERŐSÍTÉSE A CÉL

Rüsdü Arras Genfből visszatérve ismét Bucurestin utazik keresztül s akkor ismét kiszáll itt és két napot tölt el a román fővárosban.

Különös jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy míg a török külügyminiszter genfi útjá-

ban Bucurestit érinti ismét, Inonu miniszterelnök Angliából visszatérve Athént fogja útbaejteni. Ezzel valószínűleg a balkán-szövetségi összetartást kívánják a törökök kihangsúlyozni. A bucuresti tanácskozások főként gazdasági kérdéseket öleltek fel, elsősorban pedig a folyamatban levő török-román alkudozások tárgypontjait.

Az *Universul* szerint a török külügyminiszter meggyőződött arról, hogy a legtöbb vitás pontban Romániának van igaza. Megbeszélést az arierátusok ügyét, a román fakivitel kérdését, a török lira szabad kereskedelmi forgalomban hagyásának kérdését, amihez a Banca Nationala hozzájárult. A végleges megegyezés nem történt meg, de elhatározták, hogy a külügyminiszterek Genfben való tartózkodásának ideje alatt török bizottság érkezék Bucurestibe, új utasításokkal, hogy mire Rüsdü Arras visszatér, aláírásra készen álljon az új kereskedelmi megegyezés és a gazdasági egyezmény.

Zendülés Albániában

A volt belügyminiszter állott a zendülők élén. Kommunista befolyás is dolgozott. — A kormánycsapatok visszavették a felkelők által elfoglalt Argiro-Kasztro várost

Tiranából jelentik: Albánia déli részén Ethme Toto volt belügyminiszter vezetésével forradalom tört ki. A forradalmárok elfoglalták Argiro-Kasztro városát, amelynek csendőrsége mindössze tizfőnyi és helyőrsége is olyan cse-

kélyszámú, hogy nem szállhatott szembe a váratlanul kitört zendüléssel. A kormány a forradalmat leverte és Argiro-Kasztro városát ellenállás nélkül visszafoglalta. Ethme Toto öccse, Ismet Toto, a harcok során elesett.

Az egy napos albán forradalom lefolyásáról a következőket jelentik:

Ethme Toto, aki egy év előtt még min. belügyminiszter tagja volt az albán kormánynak, az ő személyes híveiből álló csoporttal zendülést kezdett. A csoport egy csendőrtiszt és egy százados vezetésével bírtokába vette Argiro-Kasztro városát és elvágta a Tepelen Kurvelsi és Lipohova felé vezető távbeszélő vezetékeket. A kormánycsapatok Valunából kiküldött előőrsei a Proci-dombon ütköztek meg a felkelőkkel, akik rövid ellenállás után rendetlen futásban menekültek. A harcok során a forradalmárok egy csendőrtisztet megöltek, de ugyanakkor elesett Ethme Toto öccse is. A kormánycsapatok a menekült felkelő csapatokat üldözőbe vették. Az elesett és foglyulejtett zendülőknél talált iratokból világosan kitűnik, hogy a forradalom hátterében kommunista befolyás dolgozott.

Bécsből jelentik: A *Korrespondenz Wilhelm* jelentése szerint az albán fölkelés olaszellenes színezetű.

Belgrádból jelentik: Jugoszlávia és Albánia között két nap óta nincs telefonösszeköttetés. Kerülő uton érkezett és így megerősítésre szoruló jelentések szerint hétfő estig még nem sikerült a zendülést teljesen leverni.

A spanyolországi vörös kormány válsága

Caballero végleg lemondott a kormányelnökségről és az új kormányalakításról. — Az összeroncsolódott „Hunter” nevű hadihajót az angolok Gibraltárba vontatták

Valenciából jelentik: A Largo-Caballero lemondása folytán kitört kormányválság megoldása súlyos nehézségekbe ütközik. Largo-Caballero, akit Azana elnök megbízott az új kormány megalakításával, hétfőn végleg visszahagyta megbízatását az elnöknek. Caballero kormányalakítását az anarchisták és kommunisták ellenállása hiúsította meg. Valószínű, hogy Girait, vagy Prietot, a lemondott kormány tengerészeti és légügyminiszterét bízza meg Azana elnök az új kormány megalakításával.

Bilbao körül a pünkösdi ünnepek alatt is folyt a harc. A Biskargi hegytömb most már

csaknem teljes egészében a nemzetiek kezébe került.

Londonból jelentik: A „Hunter” torpedóromboló kazánházában két újabb holttestet találtak. A szerencsétlenség áldozatai közül, most már csak három ember holtteste hiányzik.

Gibraltárból jelentik: A „Hunter” torpedórombolót Gibraltárban száraz dokkba szállították és megkezdték sérüléseinek megvizsgálását. A hajó orra és a vízvonal között a hajótest baloldalán hatalmas lyuk tátong. A szerencsétlenül járt hajó üzemi alkalmazottait súlyos sérülésekkel szállították be a gibraltári kórházba.

Az olasz uralkodópár látogatása Magyarországon

Kedden délelőtt Rómából elindult a királyi különvonat Budapestre. — Olasz és más külföldi előkelőségek a magyar fővárosban

Rómából jelentik: Az olasz uralkodópár leányával, Mária királyi hercegnővel kedd délelőtt fél 11 órakor indult el Rómából Budapestre. A pályaudvarra, mint a király elutazásakor szokásos, kivonult egy gránátos diszszázad és megjelentek kvirináli magyar követség tagjai is. A különvonaton, mely az olasz uralkodópárt Magyarországra viszi, utazik br. Villani Frigyes kvirináli magyar követ is.

A *Corriere della Sera* külön pünkösdi mellékletben ismerteti az uralkodó pár magyarországi látogatásának programját és képsorozatban mutatja be azokat a helyeket, ahol a királyipár magyarországi tartózkodása alatt megfordult. A *Corriere della Sera* pünkösdi mellékletét az olasz közönség nagy érdeklődéssel fogadta és valóságilag egymás kezéből kapkodták ki az emberek.

A többi olasz lap is hosszú cikkekben számol be az uralkodópár magyarországi utazásáról. A *Tribuna* így ír:

— A magyarok bensőséges módon akarják kifejezni hálójukat az olasz nemzet és annak uralkodója iránt, mely nemzet először emelte fel szavát Magyarország érdekében.

Az olasz lapok valamennyien elküldték tudósítójukat Budapestre. Az újságírók csoportja már hétfőn elindult a magyar főváros felé, élén Rocco miniszterrel, az olasz propagandaügyi minisztérium külügyi sajtóigazgatójával.

Budapestről jelentik: Badoglio tábornagy és felesége, több előkelő olasz személyiség kíséretében hétfőn Budapestre érkezett. A pünkösdi ünnepek alatt különben több külföldi előkelőség látogatott el Budapestre. Közöttük volt: Vied herceg, egykori albán fejedelem, Mulu-Bala-Shri-Virah indiai maharadzsa és felesége, Ven-Yung-Hszing japán tábornagy, a nankingi kormány hadseregének vezérkari főnöke, továbbá a kapurtalai és misszorei maharadzsa.

ELŐKÉSZÜLETEK MUSSOLINI ÉS HITLER TALÁLKOZÓJÁRA.

Münchenből jelentik: Göring porosz miniszterelnök, aki repülőgépen elhagyta Velencét, hétfőn leszállt a Berchtesgaden közelében levő einringi repülőtéren. Ez a repülőter Hitler kancellár oberzalsbergi nyaralója közelében van. Göring velencei útja magánjellegű volt.

Bécsből jelentik: Osztrák politikai körökben biztosra veszik, hogy Mussolini és Hitler találkozója június első felében feltétlenül megtörténik. Bécsben úgy tudják, hogy Papen, aki az ünnepeket Németországban töltötte, szintén résztvesz ezen a találkozón és jelentést tesz az ausztriai helyzetről. E körök szerint Papennek ez lesz bécsi követi minőségben az utolsó szereplése, mert eddigi tisztjét más megbízatással fogja felcserélni.

KÁNYA KÁLMÁN MAGYAR KÜLÜGYMINISZTER BESZÁMOLÓJA LONDONI UTJÁRÓL.

Budapestről jelentik: A Magyar Hétfő munkatársa beszélgetést folytatott a Londonból hazaérkezett Kánya külügyminiszterrel, aki

Vesebajosoknak nélkülözhetetlen!

Hogyan éljen a vesebajos ember?

Írta: Dr. Lukács Pál főorvos.

Orvosi tanácsok, diétás utbaigazítások

Ara 95 lei.

Kapható: könyvoszfályunknál.

londoni tárgyalásairól a következőket mondotta:

— Londoni utamról csak annyit mondhatok, hogy az örökre felejthetetlen élmény marad számomra és azokkal a megbeszélésekkel, amelyeket alkalmam volt folytatni, teljes mértékben meg vagyok elégedve.

A külügyminiszter londoni tanácskozásairól kedden beszámolt Darányi miniszterelnöknek, a jövőhéten pedig tájékoztatni fogja megbeszéléseiről egy a felsőház, mint a képviselőház külügyi bizottságát.

Bonyodalmakat okozott a községi háztartásban a Semmitőszék döntése, amely alkotmányellenesnek mondotta ki a külön községi pótdadókról szóló törvényintézkedést

Timisoara. Saját tud. A Semmitőszék össztanácsának a községi külön pótdadókra vonatkozó döntése, amelyről már telefontudósítás alapján beszámoltunk, *óriási kihatással lesz az ország egészére a városi és községi közigazgatásra, illetve a pénzügyi helyzetre.* Az 1936-iki közigazgatási törvény alapján mindenütt bevezetett „cota aditionala suplimentara” ugyanis ezen döntés szerint az alkotmányba ütközik; a döntés ugyanis a külön pótdadókra vonatkozó 186-ik fejezet 1-ső pontját alkotmányellenesnek mondotta ki. A közigazgatási törvény említett intézkedése feljogosította a községeket, hogy az eddigi jövedelmükön felül a „cota aditionala suplimentara”-t is kivetheték. A timisoarai háztulajdonosok egyesülete, miként jelentették, még a múlt évben a közigazgatási törvénynek ezt az intézkedését alkotmányellenesnek találta s a helyi közigazgatási bíróság — volt revízióbizottság — az ügyet előterjesztelte a Semmitőszéknek, hogy az vizsgálja felül, tényleg fennáll-e az alkotmányellenesség, vagy sem. A háztulajdonosok ugyanis arra hivatkoztak, hogy *külön pénzügyi törvényben kellett volna meghatározni az új adómet és az adók minimális és maximális határának megállapítása a törvényhozó testületnek van fenntartva.* A külön pótdadók esetében azonban a városok, illetve a községek hoztak határozatokat az új adómet mérvét illetően. A törvényben mindössze Bucurestire mint fővárosra nézve volt a legmagasabb határ leszögezve: „Kivételesen” százszázalékban. Mint ismeretes, a közigazgatási bíróságnál számos olyan pert indítottak, amelyben a községek önkényesen kivetett magas pótdadó kula ellen felelőbezték. A közigazgatási bíróság, miután a törvényben mindössze Bucuresti esetében találta a maximum meghatározását, az összes felmerült esetekben úgy járt el, hogy ahol százszázaléknál nagyobb volt a kivetési kulcs, a százszázalékon felüli részt törölte. Ugyanilyen állásponton maradt a közigazgatási bíróság akkor is, amikor a közigazgatási törvény végrehajtási utasítása megjelent és abban korlátlan kivetési kulcsot engedélyeztek a községeknek azzal, hogy ez a „szükséglet arányában” történhetik. Álláspontjának indoklásában felhozta a közigazgatási bíróság, hogy a végrehajtási utasítás nem tartalmazhat többet, mint maga a törvény. A timisoarai háztulajdonosok által provokált semmitőszéki döntés azonban most egycsapásra illuzóriussá tette a „cota aditionala suplimentara”-t. Nyilvánvaló, hogy a községi és városi költségvetések körül ennek következtében sü-

Ember küzdj és bizva bizzái!

A világűrben sok milliárd hatalmas és rejtelmes világ kering. Ott, valahol egy kicsinyke pont a mi napunk és mellette csak egy hajszálnyira, csak néhány milliárd mérföldre egy por szem a föld és rajta az ember... Az ember az ó apró, kicsinyes cselszövésével, büszkeségével, haragjával, irigységével, selymes, vagy rongyos köntösével, nyomorával, vagy méltóságával rohan, tipor, gázol, gyűlöl, kacag és sir. Közben nem veszik észre, hogy szervezete pusztul, kopik — míg kínzó fájdalmak nem jelentkeznek. Nem tud aludni, enni, szédülések, gyomorfájások, lehangoltság gyötrik.

A világhírű Gastro D. gyógyszer valóságos áldás az emberiségre, mert a sympatikus idegken keresztül magát a betegség okát szünteti meg és a gyomor-, máj-, vese- és epebajok esetében biztos gyógyulást nyújt; így meggyógyítja az álmatlanságot, ideges fejfájást és étvágytalanságot is.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, valamint 135 lei előzetes beküldése ellenében a készítőnél Császár E. gyógyszerárakban Bucuresti, Calea Victoriei 124.

lyos bonyodalmak keletkeznek. Timisoara városa például már 1936 április 1-e óta szedeti be az állam után a külön két és félszázalékos községi házpótadót. *Természetes, hogy a háztulajdonosok vissza fogják kérni befizetett pénzüket.* Es így lesz ez mindenütt. Timisoarán egyébként érdeklődéssel várják a semmitőszéki döntés írásos, hivatalos formában való megérkezését.

A megye nevére írják át a sigheti ref. liceumot és jogakadémiát

Sighet. Saját tud. Beszámoltunk néhány héttel ezelőtt arról, hogy Onisifor Ghibu egyetemi tanár Sigheten előadást tartott, melyen a sighet-i piarista rendház s a református liceum és a jogakadémia alapításának és fennállásának történetét ismertette a saját különleges szempontjai szerint. Ez alkalommal Ghibu tanár református liceum levéltárában is kutatásokat végzett s a kutatások eredményeként kérelemmel fordult a járásbíróhoz hogy a ref. liceum és jogakadémia épületét irassa át az állam nevére. A kérvény benyújtásának idejétől pár hét telt el és a napokban a népnevelésügyi minisztériumtól is megkeresés érkezett a sighet-i járásbíróhoz, mely Ghibu tanár beadványára utalva, a minisztérium részéről is kéri a református iskolavagyonok átírását. A kérvényekre Margineanu Sava vezető járásbíró végzést hozott, melyben a telekkönyvi törvény 168-ik szakaszára hivatkozva, téves bejegyzés kiigazítása címén elrendeli az átírást, de nem az állam, hanem a megye javára. Az indokolás úgy szól, hogy a telekkönyvi rendszer megállapítása idején, az első bejegyzéskor a református iskolaintézmények a maguk külön jogiszemélyiségét nem igazolták s mégis e nemlétező jogiszemélyek javára jegyezték a tulajdonjogot. Az illető iskolaintézményeket tényleg a vármegye tartotta fent s így az illető iskolavagyon a megye részére kell átírni. A telekkönyvi végzés ellen a református iskolahatóságok természetesen felfolyamodással élnek.

Béke az asztalosipari munkások és a munkaadók között. Targu-Mures. Saját tud. Az asztalosipari munkások kétheti sztrájk után megkötötték a kollektívezerződést a munkaadókkal, mely szerint 8, 11 és 14 százalékos béremelést kaptak. Ezek után kedden reggel a sztráklólok felvették a munkát.

A közlekedésügyi miniszter s az udvari fővadászmester Targumuresen

Saját tud. Franasovici Richard közlekedési miniszter, valamint Mocioni udvari fővadászmester Targu-Muresre érkeztek. Franasovici miniszter és a városi időközi bizottsági elnök kíséretében megtekintette a repülőtéri munkálatokat s érdeklődött a gróf Bissingen Erzsébettől kisajátított körülbelül 180 hold birtok ügye felől. Bissingen grófék ugyanis megfellebbezték a kisajátítási árat, mert azon a területen a föld ára 40 ezer lei holdanként és a hatóságok a kisajátítási árat csak 15 ezer leiben állapították meg. A miniszter kíséretével több iparvállalatot is meglátogatott. Így a tg-muresi bogyórást és a reghini „Nantica” hajógyárat. Vasárnap éjjel utazott tovább Franasovici miniszter vasúti szalonkocsijában.

Jagoda kiszabadítja magát

Titkos iratok külföldi közzétételével fenyegette meg fölötteseit

Rigából jelentik: Jagoda a letartóztatásban lévő egykori GPU főnök súlyos fegyverhez folyamodott, hogy kiszabaduljon. Bevallotta, hogy a GPU titkos levéltárának egyik iratkötegét Vlasov vezetkőre át külföldre juttatta. Az irat-köteg olyan okmányokat tartalmaz, melyeknek közzététele súlyosan kompromittálna számos szovjet vezetőt, közöttük magát Stalint is. A szovjet-hatóságok mindent elkövettek, hogy az okmányokat visszaszerezze, de ez nem sikerült. Ezért kénytelenek voltak kiegyezni Jagodával. A megegyezés értelmében Jagoda visszahagyta az okmányokat s a szovjet-kormány rendelkezésére bocsátja. Ennek megtörténte után Jagodát szabadlábra helyezik.

Egyébként a Jagoda-üggyel kapcsolatban eddig rengeteg letartóztatás és kivégzés történt. Letartóztatták Szvekovszkijt, a nehézipari népbiztos helyettesét, továbbá Dromniszt, a Don-vidéki szénbányák állambiztosát és Gelman magasrangú GPU tisztviselőt, a nyugat-oroszországi központi végrehajtó bizottság elnökét. Valamennyinek az a bűne, hogy a Trotszkij-féle ellenzék szolgálatában állottak.

A török külügyminiszter nyilatkozott a lapoknak a román fővárosban

A Balkán-szövetség viszonya Bulgária és Olaszország felé. A fegyverek erősségétől függ a béke. — Félévenként változik a helyzet

Bucuresti. Saját tud. Hétfőn ideérkezett Rüsdi Arras török külügyminiszter, ki az újságírókkal való elbeszélgetés közben több időszerű nemzetközi kérdéstről nyilatkozott. A bulgár-jugoszláv megegyezésről azt mondta, hogy azt a Balkán-szövetség többi államai megegyezéssel veszik.

— Ami Bulgáriának a Balkán-szövetségbe való belépését illeti, — mondotta a miniszter — az elsősorban Bulgáriától függ. Ha jön, szívesen fogadjuk. De azért már nem tudunk felelni, ha egyesek saját elszánásuk folytán kizárják magukat. Mindenesetre olyan jelek mutatkoznak, hogy

a bolgár tömegek és értelmiségi rétegek kezdenek a Balkán-szövetségben való elhelyezkedés irányában tájékozódni.

Az olasz-jugoszláv megegyezésről azt mondta Rüsdi Arras, hogy az nem zavarja a balkáni egyetértést, sőt éppen ellenkezőleg.

Megelégedéssel beszélt a Törökország és Olaszország közötti barátságos viszonyról s jelezte, hogy genfi utja után Moszkvába is látogatást fog tenni. Csehszlovákia iránt is Törökország rokonszenvet érez.

— Egyébként is — mondotta a külügyminiszter — Törökországnak nincs ellensége.

Azt lehet mondani, hogy politikánk tengelye a minden irányban ható szeretet. Nyilvánvaló azonban, hogy a más és más államok iránti viszonyunk nem teljesen egyenlő. Vannak külön

hajtásai. De mindenik a szives jóviszony valamely legkisebb fokából indul ki.

A FÜLDKÖZI TENGERI EGYEZMÉNY ÉS A HÁBORUS VESZÉLY.

A földközi tengeri egyezményről is szó esett, Rüsdi Arras erre a következőket mondotta:

— Ez az egyezmény a leki készségekben megvan. Csak életet kell adnunk neki. A földközi tenger keleti vidéke és Kisázsia a legbékésebb indulatnak. A béke, a mi meggyőződésünk szerint, többek között a fegyverek erősségén is alapszik. Éppen azért Törökország azt kívánja, hogy minden barátja a felfegyverkezés egyensúlya között békében éljen, s hogy ezek a barátaink minél hatalmasabbak legyenek minden téren.

Közvetlen háborus veszély nincsen. Ebben a vonatkozásban semmi érdekfeszítőt nem tudok mondani. Talán valami kis nyugtalanság csak az, ami mutatkozik. Különben ebben a tekintetben minden félében kérjenek tőlem új jövőbenézést, mert a mai látás félév alatt könnyen változhatik.

A török külügyminiszter még megdicsérte a Népszövetséget, hogy az jó intézménynek mutatkozik. Aztán jelezte, hogy a török köztársaság alapításának évforduló ünnepén Ankarában úgy Tatarescu román miniszterelnök, mint Ciano gróf olasz külügyminisztert vendégül várják.

Rüsdi Arras különben kedden Bécsbe utazott tovább, honnan Genfbe megy a Népszövetség tanácsülésére.

Befejezés előtt a cseh-román vegyesbizottsági tárgyalás. Sighet. Saját tud. A cseh-román vegyesbizottsági tárgyalás, amely május 11-én kezdődött, befejezés előtt áll. A vegyesbizottságban Maramures megyét dr Guiman helyettes megyefőnök, Bocotei Tódor főjegyző, Marchis Gyula főszámvevő és Tilschert Viktor államépítészeti főnök képviseli. A bonyolult vagyoneosztás rendezése terén eredményesen tárgyal a bizottság és remény van arra, hogy a kettészakadt megye vagyoneosztása az ősz folyamán rendeződik, addig a bizottság még négyszer ül össze.

KÉRDEZZE
meg a
BARÁTJÁT

és őszinte felvilágosítást kap, hogy ő miért visel PALMA kaucsuksarkot. El fogja mondani a PALMA kaucsuksarkok számos előnyét. Meggyőzi őt, hogy még ma be kell állnia azok táborába, akik PALMA kaucsuksarkot viselnek.

Csak a PALMA védjegy jelent PALMA minőséget.

Vajda feltűnő politikai állásfoglalása

Mérsékeltlen szélsőséges jobboldali együttműködést akar létrehozni Bratianu Györggyel és Gogával

Bucuresti. Saját tud. Vajda pártja fővárosi tagozatának gyűlésén tegnap nagy beszédet mondott, amelyben külpolitikai kérdéseket is érintett:

— Aggaszt engem a külpolitikánk — mondotta — mert minden bátorság nélkül való. En egy sereg emberrel lehetek jóviszonyban, anélkül, hogy ezek bármelyike is megharagudhatna ezért. Számomra az lenne a legideálisabb helyzet, ha Belgiumhoz hasonló volna a helyzetünk, vagy legalább is azt a függetlenséget kell megvalósítanunk, amit Lengyelország vagy Jugoszlávia elért.

Vajda Sándor máskülönben, aki napok óta a fővárosban tárgyal a jobboldali erők átcsop-

portosítása ügyében, kedden találkozott Bratianu Györggyel, akivel hosszas megbeszélést folytatott. Ezek után a megbeszélések után Goga kereste fel Vajdát.

Valószínűnek tartják, hogy együttműködési megállapodás jön létre Vajda, Bratianu György és Goga között. A megállapodásból ki marad Zelea Codreanu, miután pártja, a „Totul pentru Tara” és Gogáék között igen éles ellentétek vannak. De az erők újabb átcsoportosításával Vajda azt is bizonyítani kívánja, hogy a kormányképességre való törekvéssel addigi jobboldali szélsőségek magatartását mérsékelni óhajtja.

Akiknek semmitem sem árt

Bucuresti, május hó.
Ügyvédek ültek a kávéházi asztalnál, akikben még remegtek az alig lezajlott ügyvédkongresszus izgalmai, aztán újságírók, akiknek egén csak a közelmúltban vonultak el, egyelőre, a sajtótörvénytervezet viharfelhői és magántisztviselők, akiknek a feje fölött ott függ állandóan a nemzeti munkavédelem Damoklesz kardja. Amolyan „négy-öt magyar összehajló” társaság volt a azon búsongtak, panaszkodtak és csiholták az akasztófa-humor szikráit, hogy bizony manapság egyik szakmában sem nyílnak valami fényes kilátások a kisebbségi ember számára.

Ekkor a szomszéd asztalhoz megléte korabeli férfiakból és idősebb urakból álló öttagú társaság telepedett le. Egy-egy sűteményt, tortaszéletet fogyasztottak csupán. Keveset szölök, nyugodtan cigarettázók, láthatólag folytonos tevékenységéből rövid pihenő időre kikapcsolódottak voltak s azon tanakodtak, hova kellene menni friss levegőt szívni ezen a szép tavaszi délutánon.

— Meg lehetne tekinteni a dunai áradásokat, — mondta az egyik.

— Snagov mégis kellemesebb volna, — vélte a másik.

— Olyan nehezen alakult ki a jó idő, — jelentette ki a harmadik. — hogy érdemes volna felhasználni és elmenni egészen Sinaiaig.

Románul és németül vegyesen folyt a beszélgetésük. De úgy Goethe, mint Eminescu nyelvének zengzetébe enyhén zsidós színészség vegyült. Közismert, nagy pénzemberek voltak. Vállalatok vezérigazgatói, trösztök irányítói, bankárok, gyárosok és nagykereskedők, a kapitalizmus szívós és nagyhatalmú bástya-őrei; a termelés, a munka, a fogyasztás kemény hajcsárjai és vámszedői; diktátorok.

Az egyik, egy magas, hetvenen felüli, de ma is friss és munkaképesnek látszó aggasztán, debreceni származású magyar zsidó, akinek azonban már évtizedek óta nagy fakitermelő és értékesítő vállalatai vannak Oromániában. Előkelő üzletember: Ferdinánd királynak megbecsült és bizalmas gazdasági tanácsadója volt. Ma nyolc-tíz palotája van Bucurestiben s a vidéken. Óriási fűtőanyag-raktárak tulajdonosa, amelyekbe hat-hétvasúti sínpar fut be és bonyolít le sok millió forgalmat angol kokszsal, cseh szénnel, tüzfával, kerámiai anyagokkal. Szézületes nagyságú vállalkozás, rengeteg pénz ura.

A másik spanyol zsidó. Nagy bankház vezére. Cukor-, cement-, villanygépgyárak fő-résztvényese, ami az önön vagyonnak sok kisebb-nagyobb szolgáltató vagyonnal való hatalmasodását jelenti. Rettenő gazdag ember.

A harmadik lengyel zsidó. Hatalmas angol és belga érdekeltiségű gyapotfonó gyár vezérigazgatója.

A negyedik román zsidó. Szintén bankár; szintén vezér; szintén főrésztvényes.

Az ötödik szép magyar nevet viselő

zsidó. A cementkartell igazgatója. Két gyár vezetője, legfőbb ura. Nyugodt, zömök erőteljes ember; cementtömbhöz hasonlatos, sokszoros tízmilliomos.

Ahogy ott ültek és összesen száz lelt érő sűteményt fogyasztottak, inkább csak helypénzfizetés céljából s hideg vizet ittak hozzá és ahogy semmiféle értelemfölynyt vagy anyagi erőt el nem áruló egyszerű külösökkel nyugodt, szerénynek látszó összhangba olvadtak az egyívásuság, ez egyforma hatalomérzés, az egyformán töképenzsesség s az egy vérűség közös síkján, senki se tételezte volna fel róluk, hogy sorsok urai, hogy a gazdasági életnek országnyi területet, sőt országokat behálózó szálai futnak össze vagyonokkal játszó kezei közé.

A búsmagyarok asztaltársasága, a lotó-futó ügyvédek, a loholó és szörnyű megkötöttségeik miatt kinlódva termelő újságírók s a napéltig gürölő magántisztviselők összenéztek és halkították a beszédjüket.

— Háromszázmillió lejtel nem lehetne kifizetni őket, — állapította meg az egyik.

— Biztonságosak és leküzdhetetlenek, — vetett a szomszéd asztalra egy irigy pillantást a másik.

A harmadik pedig így szólt:

— Végeredményben kisebbségek ezek is... De nem fő a fejük semmiféle numerustól, semmiféle irányzattól, munkavédelemtől, rendelettörvényétől... Még a kartellre vonatkozótól sem... Politikai mozgalmak és kormányintézkedések fölött magasan és biztosan ülnek a hatalom páholyában s csodálatosan védi őket a népeknél, kormányoknál, királyoknál is hatalmasabb úr: a Pénz.

A tökések asztaltársaságánál ezalatt megtörtént a döntés. Pompás, hatüléses gépkocsit gördült elő, pincér jött, apró pénzeket sepert be a márványasztalról s a következő percben elrohogott az öt vezér a tündéri Snagov felé... (j. b.)

AKTUALIS KONVU!

A napfürdőzés és a napfény gyógyhatása

Akarja életét meghosszabbítani?

Akar ön valóban egészséges lenni?

Ha igen, úgy napfürdőzzön, de helyesen!

Vásárolja meg:

Bucsányi Gyula dr
egészségügyi tanácsos most
megjelent nagyszerű művét.
Ara csak 95 lei.

Kapható a Magyar Lapok könyvosztályában

Kérek egy kis tüzet!

írta: Marjaly Tibor

Kálmán barátomat mindig határozatlan és könnyen befolyásolható fiatal embernek ismerem. Mindig meghallgatta másnak a véleményét — s ez nem elég — még követte is mások különböző tanácsait. Igaz, hogy más véleményét kikérni és tanácsait meghallgatni erényszámba megy, de az én barátom — más tanácsára — az olyan aranyzabályokat is szerette volna megtartani, amiket nem az ő természetéhez szabtak.

Valahányszor találkoztunk, kétes kérdéseiben kikérte szerény véleményemet is, leadta többnyire szerencsétlenül végződött eseteit és a végén búsán megkérdezte:

— Most mondjad, mit tegyek?

Mondanom sem kell, szerfölött meghattott az a bizalom és elveim ellenére én is mindenkor eldátam kebelbarátomat atyai jótanácsokkal, amelyeket, ha megtart, hosszúra nyulik életének fonala. Azi hiszem, hogy meg is tartotta ezeket a tanácsokat.

Tegnap megint találkoztam Kálmánnal és már mesziről láttam, hogy ismét valami megoldhatatlan életkérdést forgat a fejében. És nem csalódtam, alighogy üdvözölt és kifejezte örömet a velem való találkozás felett, már el is kezdte:

— Elhatároztam, hogy lemondok a dohányzásról.

Nem akartam félbeszakítani oktalan kérdéseléssel, hogy mi vezette erre a nagy elhatározásra, mert tudtam, hogy barátom megint valami felsőbb tanács sugallatára cselekedett. Figyelmeseen hallgattam tehát tovább.

— Nem merem azonban egyszerre abba-

gyni a cigarettazást, hiszen tudod milyen nagy dohányos vagyok — folytatta barátom. — Ezért a dohányzásról való lemondási akció legelső végrehajtandó pontjaul kitűztem, hogy: lemondok a gyufáról.

Ugy látszik anyagi indokok is nagyban hozzájárultak a lemondáshoz — gondoltam magamban.

— És képzeld csak — mesélte Kálmán — mire jöttem rá: otthon a takaréktűzhely és a kályha tűzénél, sőt a villanyfűzőnél is éppen olyan kellemesen rá lehet gyujtani, mint a legnagyobb feju gyufa lángjánál. Hanem az utcán már bajok voltak. Rá akartam gyujtani, kivétel a cigarettát és megálltam. Vártam, hogy jöjjön valaki, égő cigarettával szájában és én odaléphetsek, mint azt annyian teszik, udvariasan megemelem a kalapomat és kérek egy kis tüzet... Alltam... Vártam... nem jött senki. Végül meguntam az álldogálást és elindultam a forgalmas utcán. A sarki újságárusbódé előtt drótfüles bádogfakékban ott vöröslött a gyönyörű parázs. De hát csak nem hajlok le és nem gyujtok rá mindenki szemeláttára egy piszkos fazékból?... Pedig a tűz bacillusementes, gondoltam azután, mikor már elhaladtam. Lestem tovább, nem jön-e egy cigarettás ember. Közben annyira letétem a járda legrészére, hogy egy bérkocsis ráfordított: Hepp! Felkaptam a fejemet s irigyen néztem a tvagördülő kocsi után. A kocsisnak égő cigarettát volt a szájában. Mi lett volna, ha én most felugrottam volna a kocsi sra és kértém volna a kocsistól egy kis tüzet? A kocsistól függ. Lehet, adott volna, lehet rámkáromkodott volna. Ennyi nép előtt.

A „száraz” cigarettát ott fityegett a szám szélére ragasztva. Rá kellene gyujtani gondoltam. Vegre feltűnt a láthatáron egy füstölő ember,

Amerikai és angol óceánrepülők kezdik meg a nyáron a rendszeres óceánfölkötti légi forgalom lebonyolítását

New Yorkból jelentik: Az Atlanti óceán északi része felett még az idén nyáron megindul a rendszeres repülőforgalom. Az amerikai és angol repülő-társaságok már teljesen felkészültek a menetrendszerű forgalom megindítására. Az amerikaiak négy motoros, haterrel lörös gépeket építettek. Ezek hatósugara 2000 kilométer, átlagos sebességük pedig 320 kilométer óránként, 72 utast és 2000 kilogramm terhet tudnak szállítani. A kabinokban hideg-meleg víz van, azonkívül fedett sétafolyosó áll az utasok rendelkezésére. Ezek a gépek az eddig épült legnagyobb repülőgépek.

Az angolok gépei valamivel kisebbek. Szintén négy motor hajtja a gépeket, de csak 3200 lóerővel. A gépeken 42 utas és 5 főből álló személyzet számára van hely. Ugy az amerikai, mint az angol gépeken ágyak is vannak a kabinokban, hogy éjszaka az utasok pihenhessenek.

Kereszthalálra ítélték egy spanyol fiatal embert

Madridból jelentik: Leridában (Spanyolország) az utóbbi napokban megbízható értesülések szerint *borzalmas jelenet játszódott le*. Egy katolikus fiatal embert ráncigált végig a lömeg az utcán s a piactéren „törvényszék” elé állították s itt istenkáromló módon a szenvedő Megváltó és Pontius Pilátus közötti jelenetet parodizálták ki. Szörnyű kegyetlenkedések után a fiatal embert föltették egy asztalra és kihallgatták. Mikor arról kérdezték, hogy mi a foglalkozása, honnan jön, nyíltan és hangosan mondogta, hogy barbastroi szemináriumban tanul. Erre a csöcselék halálos ítéletet követelt s miután a FAI komisszáriusa (*Ibériai Anarchista Szövetség*) megmosta kezét, a teológust *kereszthalálra ítélték*. A fiatal martírt azután megfosztották ruháitól és *valóban a keresztre szögezték*. Ezzel a szavakkal halt meg: „Jézus, irántad való szeretetből és Spanyolország üdvéért halok meg”. Végül a tomboló csöcselék a holttestet sárral és kövekkel dobálta meg.

Igaz, hogy hatalmas atlétatermetű úriember volt és valami bankigazgatófélenek nézett ki, meg nem is cigarettát, hanem szivar biggyeszkedett a szájában. De hát mindegy, a tűznek nincs ize és társadalmi állása. Megemeltém a kalapomat, udvariasan tüzet kértem. Ó megállt, barátságatlanul rámnézett, szivott vagy kelet a szivarján és képzeld — a szivar nem égett. Ellenben égtem én. Bocsánatkérést hebegve köszöntem meg „szívességét” s tovább mentem. Pipás ember jött velem szemben. Ettől már nem mertem tüzet kérni. Egyrészt mert füstöt nem láttam, másrészt meg mit várjon az ember egy pipától, ha már a szivar sem ég. Azért visszanéztem utánna és éppen akkor éreztet egy gyönyörű és bodros füstoszlopot...

— Az utca másik oldalán jött most szembe egy cigarettázó ember. Gyorsan átvágtam az útesten, de mire áttértem, az én cigarettásom eldobta cigarettáját és ekrupulózus ember lehetett, mert még a parázsló csonkot is eltáposztta. Reménytelenül mentem tovább és majdnem össze-törtém idegességemben a kezembe levő cigarettát...

— De Kálmán hát miért nem vettél magadnak egy doboz gyufát — szakítottam félbe a barátomat.

— Hagyd, felelt dühösen —, mikor meguntam a sok ptya tűz után való sétálást és a cigarettafüst utáni vágyakozás legyőzte bennem a takarékoság angyalát, bementem a legelső dohánytözsébe és vettem egy doboz gyufát. És most hallgass ide! Ahogy kiléptem az üzletből, számba tettem a cigarettát, meggyujtottam a gyufát, hirtelen, brigantti módra, odalépett egy jólöltözött úriember, megemelte a kalapját és a világ legártatlanabb hangján megszólalt.

— Kérek egy kis tüzet!

Hosszabb tanácskozás volt Londonban a német hadügyminiszter és a francia vezérkari főnök között

Az orosz hadsereggel való francia, illetve német összeköttetések tervei kerültek szóba. — A német-francia tárgyalások jövőhéten továbbfolytatódnak

Párizsból jelentik: A nemzetközi köröket nagy mértékben izgatja az a tanácskozás, mely *Blomberg* német birodalmi hadügyminiszter és *Gamelin* tábornok, vezérkari főnök között folyt le Londonban. A sajtó csak annyit közölt erről az összejövetelről, hogy a két katona a német nagykövetségen találkozott azon az ünnepélyen, amelyet *Ribbentrop* német nagykövetet rendezett a koronázás estéjén és megbeszéléstük több mint egy órahosszat tartott. Most egy magasrangú, katonai körökhöz tartozó, jól értesült francia személyiség a következőket mondotta:

— Nincs ebben a találkozásban semmi rendkívüli, sőt semmi feltűnő. Nem szabad tehát szenzációt keresni a mögött, ha két szomszédos ország haderejének két vezetője elbeszélget egymással. Kétségtelen, hogy a megbeszélésnek tárgya egészen diszkrét jellegű volt és a két katona azért vonult vissza a nagykövetség egyik legtávolibb szalonjába. Hogy miről volt szó? Ha két válogatott futballkapitány egymással tanácskozik, feltétlenül a sportról beszélget. Két ország hadseregének vezető férfiai természetesen a hadseregről beszélgetnek. Különböző tárgyalás témakörét csak körvonalaiznom szabad. Bizonyosan tudják, hogy

Moszkva az utóbbi időben minden követ megmozgat egy francia-orosz katonai együttműködés érdekében. Hírek vannak arról is, hogy Tuhacsevszki tábornagyot Stalin azért száműzte, mert a francia orientáció helyett a német hadsereggel való együttműködés híve volt,

mint ahogyan von Seeck tábornagy sem volt elvi ellensége egy német-orosz katonai együtt-

működésnek. Nem lesz nehéz kitalálni, hogy *Blomberg* és *Gamelin* megbeszélése során szóba került az orosz hadsereg helyzete és harci értéke is. De érintették a tanácskozáson a német és francia hadaknak bizonyos eshetőségekben való hasonló helyzetét és az egymásnak nyújtandó esetleges kölcsönös támogatást is. Két katona sokkal nyiltabban és szívélyesebben beszélhet egymással, mint két diplomata és gátlások nélkül megmondhatják egymásnak véleményüket. Ez csökkenti a félreértések eshetőségét. A spanyol helyzet is szóba került és levonták Madrid ostromának és a guernicai csatának tanulságait. Meggyőződésem, hogy ez a megbeszélés a világnak csak hasznára lesz. A német-francia tárgyalások legközelebb folytatódnak dr *Schacht* birodalmi bankelnök jövőheti látogatása alkalmával.

BERLIN A PARIZSI KEDVÉERT ELHAGYJA RÓMÁT

Prágából jelentik: Prágai körökben az a hír terjedt el, hogy *Blomberg* és *Gamelin* között bizonyos közvetítő tárgyalások kezdődtek és hogy a francia vezérkari főnöknek a német hadügyminiszter fantasztikus ígéretekkel tett volna. Azt állítják ezek a körök, hogy *Blomberg* angol újságíró előtt úgy nyilatkozott volna, hogy Hitler és Németország mindeddig kellő szemmértékkel figyelte az olasz eseményeket. Ennek a hírnek a terjesztésére azonban a prágai körök sohasem említik meg, hogy *Blomberg* melyik angol lapnak tette ezt az állítólagos nyilatkozatot. Fantasztikus híreket terjesztenek a prágai lapok arról is, hogy az angolok közvetítenek Németország és Franciaország között, nyilván, hogy Berlin és Róma között zavart keltsenek.

Ausztria függelensége és a dunai népek kérdése a londoni megbeszéléseken

Londonból jelentik: A *Daily Mail* hosszabb beszélgetést közöl *Schmidt* osztrák külügyi államtitkárral. A lap megcáfolja azt a hírt, hogy *Schmidt* Guido formaszert ígéretet kért az angol kormánytól Ausztria függelenségének megvédésére. Az erre vonatkozólag hozzáintézték kérdésekre a külügyi államtitkár így felelt:

— Ígéretet kérni képzeletbeli eshetőségre nem jó politika. Számpunkra országunk függetlensége befejezett tény, amelyet minden európai állam elismer. Nem vagyunk hajlandók beismerni, hogy állandó fennállásunkban kételkedni lehetne.

Schmidt ezután azt a meggyőződését fejezte ki, hogy a jelenlegi nemzetközi feszültség és a gazdasági és katonai felfegyverkezés csak az általános békevágy kifejezése, mert minden ilyen erőfeszítésnek az egyetlen célja a szilárdság elérése.

— Miklas elnök. Schuschnigg kancellár és a magam budapesti látogatása — folytatta az államtitkár — annak megállapításával járt, hogy a magyar és osztrák kormány egyaránt belátja, hogy érdekeiket a legszorosabb és szívélyesebb kölcsönös kapcsolatok mozdítják elő. A Csehszlovákiával folytatandó megbeszélések kizárólag gazdasági kérdések körül fognak foglalkozni. A dunai népek korábban gazdasági

egységben voltak. Az európai összesség számára is kedvező viszonyokat lehet teremteni mindazoknak az államoknak gazdasági együttműködése folytán, amelyeknek érdekeik fűződnek ehhez az együttműködéshez. Ennek alapját az 1934. évi római jegyzőkönyvek fektették le.

Az osztrák igazságügyi hatóságok fenntartják a vádat Teodorescu diák ellen. Bécsből jelentik: Az osztrák igazságügyi hatóságok nem tulajdonítanak jelentőséget azoknak a híreknek, hogy a *Straesser* ügyvel kapcsolatban kihallgatott és tartóztatott *Teodorescunak* alibit sikerült igazolnia. Megállapítják, hogy *Teodorescut*, aki annak idején éppen kitöltötte büntetését egy vált. hamisítás miatt kiszolgáltattak ugyan Romániának, de *Teodorescu* megszökött. Ez augusztusban volt, a vasúti gyilkosság pedig decemberben történt. *Teodorescu* apja arra hivatkozik, hogy egy magasrangú román rendőrtisztviselő tudta, hoi rojtózik fia és azt bizonyítani is tudja, hogy Romániában tartózkodott. *Straesser* azonban, aki az állítja, hogy *Teodorescu* volt a gyilkos, pontos adatokat szolgáltatott *Teodorescu* szerepére vonatkozólag. Ezeket az adatokat a román hatóságok még csak ki sem kérték az osztrák pénzügyi hatóságoktól, még kevésbé cáfolták meg azokat. Eppen ezért az osztrák igazságügyi hatóságok fenntartják a körözőlevelet, melyet *Teodorescu* ellen gyilkosságban való közreműködés gyanúja miatt adtak ki.

Casulo András pápai követ Brasovban

Brasov. Saját tud. Nagy vendégük van a brasovi katolikusoknak. Msg. Casulo András bucuresti pápai nuncius első transylvániai körutja során, kedden délben ide érkezett és a görög katolikus parokián szállt meg. Itt volt az ünnepélyes fogadtatás is. A nuncius szerda reggel misét mond a római katolikus plébánia templomban, majd folytatja útját Fágáras, illetőleg Sibiu felé. Amint értesülünk, a pápai követ június 10-én érkezik Oradeára.

Megalakult az új valenciai kormány

Valenciából jelentik: Azana spanyol köztársasági elnök *Juan Negrin* szocialista vezért bizta meg az új kormány megalakításával. Az új kormány kedd reggelre már meg is alakult. *Negrin* miniszterelnök a pénzügyi és gazdasági tárcát is magának tartotta meg. *Jose Giral* külügyminiszter, *Prieto* pedig honvédelmi miniszter lett. A kormánynak három szocialista, két kommunista, egy baloldali köztársasági, egy köztársasági egységspárti, egy baloldali katalán és egy baszk nacionalista tagja van.

Nyolcvanhárom állami tanítói és tanítónői állást töltenek be egyetlen megyében. Targu-Mures. Saját tud. Az a nagyszabású állami iskola-építési akció, melyet *Anghelescu* közoktatásügyi miniszter indított be a vármegye székhelyek által lakott részén, minden vonalon érvényesítette akaratát. Szeptember elején nyolcvanhárom állami tanítói és tanítónői állást töltenek be a vármegye területén, melyből öt Targu-Mures városra esik. A kisebbségi falvakba, városokba — hiszük — olyan tanítókat helyeznek, akik értik a gyermekek anyanyelvét, mert ez az eredményes tanítás alapja.

Nagygyűlést tartott a Nemzeti Parasztpárt Campulung la Tisan. Sighet. Saját tud. A Nemzeti Parasztpárt május 16-án Campulung la Tisan nagygyűlést tartott, amelyen körülbelül 400 ember vett részt. A gyűlés vezérszónokát dr *Lázár Illés* volt. A gyűlésen több vezető nemzetiparasztpárti tag is felszólt.

ITELET A TARGUMURESI DIAK-PERBEN. A targumuresi emlékezetes diákkongresszus perének tárgyalását Brasovban befejezték. A bíróság a következő ítéletet hozta: egy évre és hat hónapra ítélték *Alexandru Cantacuzino diákevezért*, *Crassa Pault*, *Furdui Dimitriet*, *Chioras Theodort* és *Crud Niculescut*. Egy évi börtönbüntetést kaptak: *Buzontas Ioan* és *Bulbut Emil*. A bíróság 10-10.000 leies perköltség megfizetésére kötelezte a vádlottakat és a büntetésbe be tudta a vizsgálati fogságot. Az elítéltek az ítélet ellen fellebbeztek. — Itt írjuk meg egyébként, hogy legnap a iasi perben folytatták a tanukihallgatásokat és felolvasták *Bratu* rektor nyilatkozatát. A vádlottak további tanukihallgatásokat, míg a katonai ügyész még szembesítések elrendelését kérte ezért a pör tárgyalását bizonytalan időre elhalasztották.

A cári rendőrség egykori főnökének különös halála az Űdvhadsereg menhelyén. Párizsból jelentik: Mint ismeretes, *Preobraszenszkij Miklós*, a cári rendőrség egykori főnöke, az Űdvhadsereg egyik párizsi menhelyén meghalt. Az egykori rendőrfőnököt politikai vita közben kidobták az ablakon, de a menhely vezetője nem jelentette az esetet a hatóságoknak és csak a haláleset után megindított nyomozás derítette ki, hogy *Preobraszenszkij* nem természetes halállal halt meg. A nyomozás tovább folyik.

A török hódoltság után „restaurált csanádi káptalan” első kanonokja iránt érdek- lődnék zágrábi rokonok

Zaccaria de Lech kanonok olasznyelvű végrendelete. — Amikor Szegedrői Timisoarára helyezték át a káptalant, de Lech Szegeden maradt és ott is halt meg 1748-ban

Történelmi múltjáról regél az emlékezés . . .

Timisoara. Saját tud. Ma már általánosnak nevezhető az a törekvés, hogy mindenki családi leszármazása és családja története iránt érdeklődik. Hol Bécsből, hol máshonnan érdeklődnek Timisoarán is egyik-másik régi adat iránt: anyakönyvi adatokat és kivonatokot kérnek és levelekkel halmozzák el a plébániákat, a városi levéltárt. Csak nemrég jelentettük, hogy báró Rukavina 49-es császári várpapánosok sírja után érdeklődött Jugoszláviából a család egyik tagja, sőt még a tábornagy földi maradványainak a timisoarai székesegyházba Zágrábba való átvitelét is kilátásba helyezte. Nemrégiben aztán, miként most értesülünk, a török uralom után újraalakított káptalan legelső — legregibb — tagja iránt is érdeklődtek zágrábi rokonok.

Jelentkezik egy kései rokon . . .

A helybeli székeskáptalanhoz levél érkezett Zágrábról. A levélíró a bevezető sorokban először is „bemutakozik”:

„Mielőtt tiszteltteljes kérésemet előterjesztem, — írja levelében — engedtessek meg nekem, hogy bemutatkozzam. Zaccaria de Lech Marianus Humbert vagyok, a volt 27-es horvát honvédezred volt honvédezredese, jelenleg az olasz királyság alkonzulja Zágrábban. Vallásom római katolikus és Fiumében születtem 1872-ben. Hogy családom történetét összeállítsam — írja tovább az alezredes — már igen sok adatot gyűjtöttem. Most pedig kérem, hogy Antal nevű ösöm fivérére, Zaccaria de Lech kanonokra vonatkozólag méltóztassék velem adatokat közölni. De Lech kanonok valószínűleg olasz származású volt, esetleges életrajzi adatait és születési helyének megjelölését kérem . . .”

Ez az érdeklődés már magában véve is érdekes. Rukavina tábornagy esetében is érdekesnek tűnt, hogy annak a Rukavina-családnak egyes tagjai még ma is fellelhetők — eddig mit sem lehetett tudni róluk — most pedig valóban meglepő, hogy az 1731-ben újra alakított káptalan első tagjának is akadnak még rokonai.

Zaccaria de Lech József Lőrinc kanonokot a régibb egyházmegyei „Schematizmusok” is felemlítik. Az ősi káptalan tagjainak felsorolása után a „restauratio capituli” névjegyzékében elsőnek említik. A török hódoltság után Nádasdy László gróf pálos szerzetes, hit- és bölcsészettudor, győri kanonok, „csanádi püspök” azonnal igyekezett ősi egyházmegyéje felszabadított részeit is joghatósága alá venni, azonban az osztrák tartományként szervezett „Banatban” nehézségeket támasztottak ebben a tekintetben. A királyhoz is, sőt Rómához is fordult, míg végül elismerték a jogait. Közben 1731-ben szervezni kezdte a káptalanját s első kanonokja Zaccaria de Lech volt. Miután a Banatban akadályokba ütközött a püspök, székhelyét egyelőre Szegeden tartotta. Ott volt a káptalanja is. A hódoltság után természetesen paphiány is mutatkozott s ez magyarázza, hogy a papi állásokban és méltóságokban sok idegent találunk. Voltak köztük olyanok, akik, mint Prinzen báró kanonok, a hadsereggel kerültek ide mint tábori lelkészek s aztán itt megtelepedve, felvették magukat az egyházmegye kötelékébe. Timisoara akkori lakosainak egy része is a hadsereg révén került ide, a „Landes-administration” vezető tanácsosai között is ta-

lálunk leszerelt tisztet. A „restaurált” káptalanban találni magyart is, mint Makai kanonokot, aki aztán a nagyváradi káptalanhoz került, vagy Keve Károly, aki a transzylvániai egyházmegyébe távozott, találni az első időkben raguzait és csehét is. És aztán olaszokat. Rossi Kelemen mantuai apát — később itteni nagyprepost — például az osztrák tartományvezetőség részéről kapott meghívást a selyemtenyésztes és rizstermelés fellendítésére.

„Sia lodato Jesu Cristo . . .”

Zaccaria de Lech volt honvédezredesnek hamarosan megküldték a választ. És egyben megküldték a timisoarai püspöki levéltár egyik régi iratának másolatát és fordítását is. Érdekes: a püspöki levéltárban még megvan Zaccaria de Lech kanonok végrendelete, amelyet 1733-ban írt olasz nyelven: „Sia lodato Jesu Christo . . .” — ezekkel a szavakkal kezdődik: de Lech kanonok tényleg olasz ember volt.

— Üdvösségünk 1733-ik évében december 6-án advent második vasárnapján saját házamban, Recinában, rendelkezni akarok úgy az ingatlan, mint ingó, mint az élő és holt dolgaim felől . . . Vagyonomról, amely öseimtől az én részemre jutott és a határozat értelmében, amely közbe lett téve a grobnichi kastélyban . . . nem akarván senkinek sem ártani, hanem mindenkinek csak békét akarok („ma far paze con tutti”).

Általános örökösévé éppen azon Antal nevű fivérét tette meg, aki Zaccaria de Lech zágrábi olasz alkonzul öse volt. Réa hagyta házáat, malmát, fűrésztelepét, állatállományát, kaszálóját, földjeit. Arról is intézkedik, hogy fivére „megőrizze a hegyes alapítványokat, mintha csak én tenném és rólam se feledkez-

Haló porában Szegeden maradt

Zaccaria de Lech kanonok is olasz volt. S amikor Nádasdy utóda, báró Falkenstein püspök Timisoarára tette át székhelyét, sőt 1737-ben a káptalant is idehelyezték, Zaccaria de Lech, az olasz származású kanonok továbbra is Szegeden maradt. Vállalta, hogy az ottani káptalani házat gondozza és Szegeden is halt meg 1748-ban — száznyolcvankilenc évvel ez előtt. A régebbi „Schematizmus” felemlíti róla, hogy a fiumei gimnázium javára alapítványt tett és hogy arképe Zaccaria de Lech Adám honvédezredes birtokában van. Tudjuk azonban azt is róla, hogy egy új kanonoki dílas dotációjához kilencszáz forinttal hozzájárult.

A zágrábi olasz alkonzul, aki most a relevonatkozó adatokat keresi, miként leveléből kitűnik, alapos kutatásokat végzett. Számos adatot közöl, amit elszórta talált. Ezek az adatok az egyházmegye múltjával foglalkozó művekben fellelhetők s úgy a káptalan tagjai előtt, mint pedig a püspöki irodában ismeretesek. A levélíró felemlíti, hogy öse, Antal, 1770-ben halt meg a Fiume közelében lévő Grobnikon és hogy a kanonok tízezer forintos alapítványt létesített (ez lesz a fiumei gimnázium alapítványja), amelynek hozamát legutóbb a levélíró két fia kapta.

„Örökös, imádkozz érettem és azokért, akik ezt a vagyont reáihagyták! Zaccaria de Lech József Lőrinc, a csanádi székesegyház kanonokja . . .”

Látnivaló, hogy vagyonos, előkelő családból származott. Csak az az érdekes, hogy a „székesegyház” még meg sem volt akkor s azt csak akkoriban építették.

Egy másik irat két nővérének valamilyen hivatalos tiltakozását tartalmazza, abban is említés esik Grobnikról, valamint a népiesen Zakonnak nevezett vidékről. Innen a család neve . . .

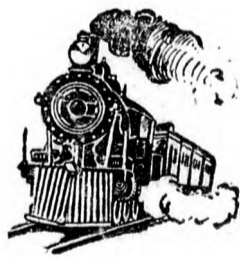
Elettel telik meg egy halott név . . .

Zaccaria de Lech nyugalmazott honvédezredes bizonyára meghatóttan olvasta a Timisoaráról kapott másolatokat és kedves emlékei közé sorozta. Zaccaria de Lech kanonok pedig, aki eddig talán csak mint hideg és ismeretlen név szerepelt a szemünkben, ennek az esetnek s az iratoknak alapján megelevenedett lelki szemeink előtt . . .

A régi, elfelejtett név méltó tartalmat nyert . . .

SCHIFF BÉLA.

A „Magyar Lapok” társas- utazása a párizsi világkiállításra

Utirány: Oradea—Budapest—Bécs—Salzburg—München—Strasbourg—Párizs—Lisieux—Deauville—Páris—Bern—Locarno—Lugano—Milano—Venezia—Laibach—Budapest—Oradea.

Tartózkodási idő: Salzburg vagy München egy nap, Párizs 5 teljes nap, Milano egy nap.

Kirándulás Versailles-be, Lisieux-be és a tengerpartra.

Indulás Oradeáról 1937 június 30-án, visszatérés Oradeára július 12.

Részvételi díj személyenként: 9875 lei.

Egyéni utlevél szükséges, amely június 25-ig beküldendő. Vízumokat mi szerezzük meg.

A nagy érdeklődésre való tekintettel mielőbbi jelentkezés ajánlatos. Jelentkezéskor 2000 lei fizetendő. A fennmaradó összeg június 25-ig fizetendő ki.

Jelentkezési hely: a „Magyar Lapok” utazási osztálya Oradea.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felölsszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örlünk meg és nem adunk vissza.
Csak a válaszbeli magánlevelekre válaszolunk.

A KIRÁLY KÖSZÖNETE A KISEBB-
SÉGI UJSÁGÍROKNAK. Timisoara. Saját
tud. A Romániai Népkisebbségi Ujságíró-
szervezet május 2-án Tusnadon tartott
kongresszusa alkalmával hódoló táviratot
küldött Ófelségének, II. Károly királynak.
Sarkány Gábor szerkesztő, a kisebbségi uj-
ságírószervezet országos elnöke címére most
érkezett meg a bucaresti királyi palotából
kelt választávirat, melyben a király magán-
titkárságának igazgatója, Butoian Eugen
közli, hogy Ófelsége a Romániai Népkiseb-
bségi Ujságírószervezetnek a Tusnad fűrdőn
tartott kongresszusa alkalmából küldött hó-
doló táviratáért köszönetét fejezi ki.

A miniszterium 750 ezer lei kártérítés meg-
fizetésére kötelezte a satumarei faipariskola igaz-
gatóját, Satu-Mare. Saját tud. A vizsgálóbíró,
mint annakidején jelentettük, bizalmas feljelen-
tésre nyomozást indított Focsa Stefan, a satu-
marei faipariskola igazgatója ellen, akit sorozat-
os szabálytalanságok elkövetésével vádoltak. —
Focsát a miniszterium eltávolította az igazgató-
sági székéből s mivel a bűnvádi vizsgálat nem
tudta tisztázni a helyzetet, a miniszterium bizott-
ságot küldött az ügykezelés felülvizsgálására.
A bizottság nemrég készült el nehéz munkájával,
amelynek eredményét feljertestették Bucurastibe.
A miniszterium most hozott döntést az ügy-
ben s a vizsgálat eredményének alapján 750 ezer
lei kártérítés megfizetésére kötelezte Focsa Ste-
fan volt igazgatót. A hivatalvizsgálat eredménye
a bűnvádi vizsgálatot is befolyásolja.

REJTÉLYES KETTŐS MÉRGEZÉSI BÜN-
ÜGY TARTJA IZGALOMBAN TURDAT. Saját
tud. Rejtélyes bűnyűgyben folytatnak nyomozást
a hatóságok. A napokban feljelentés érkezett a
rendőrségre, megnevezett egyéneket azzal vá-
dolva, hogy ez év februárjában méreggel meg-
ölték Daczó Imre 67 éves jómódú háztulajdo-
nost és rá egy hónapra 72 éves özvegyét tették el
hasonló módon láb alól. A feljelentés szerint a
gyilkosok anyagi okok miatt követték el tettük-
et. A hatóságok kihantolták a közös sírban
fekvő házaspárt és belső szerveiket elküldték az
illetékes vegyvizsgáló intézetbe. Daczó Imréket
mindenkül ismerte Turdán és nagy izgalommal
várják a vizsgálat eredményét.

Meghalt a satumarei ügyvédek nesztora. Sa-
ját tud. Néhány napi gyöngékedés után, 87 éves
korában meghalt Savanyu János ügyvéd, az
Ügyvédi Kamara örökös díszdékánja. Savanyu
János, akit nemes gondolkodásáról, igaz ember-
szeretetről minden ember ismert Satu-Maren,
magas kora dacára is tevékeny részt vett a vá-
ros közéletében. Mint a városi ideiglenes bizott-
ság tagja, nem egyszer sikra szállott a kiseb-
bség érdekében. Holttestét a törvényszék esküdt-
széki termében ravatalozták fel. Hétfőn temették
el a város igaz, nagy részvéte mellett.

FELVÉTEL A ROMÁNIAI PREMONT-
REI KANONOKRENDBE. A romániai Pre-
montrei Kanonokrend előjárása felvételt
bírdet olyan 17. életévüket betöltött ifjak részé-
re, akik hivatást éreznek magukban a szerze-
tési életre és a lelképásztorkodásra. A felvé-
telért folyamodók kérvényüket f. é. augusztus
1-ig terjesszék be Szilágyi M. Dózsa perjel cí-
mére (Oradea, Str. Ep. Giorogariu 12.) a követ-
kező okmányokkal felszerelve: 1. Keresztlevél.
2. Bérmlási bizonyítvány. 3. Eretségi bizo-
nyítvány. 4. Orvosi bizonyítvány. 5. Erkölc-
si bizonyítvány a hitnartól és a helybeli plébá-
nostól. 6. Szülői beleegyezés annak kijelentésé-
vel, hogy a szülők nem várnak anyagi támoga-
tást fiuktól. 7. Egy bizonylat arról, hogy a ka-
lonai előképzés (premilitar) kötelezettségének
belépésükig eleget tettek.

Feamár! CADUM kenőcsöt

Ha kitésekben, különböző bőrbetegségekben szenved, ha pattanásai,
karcolásai vannak, ha rovarok csípték meg és fül infekciótól, ne veszít-
sen időt! Használjon azonnal Cadum-kenőcsöt! Már másnap jelentős
javulást fog észlelni. Enyhítésre, gyógyításra semmi sem jobb a Cadum-
kenőcsnél. Annyira olcsó! Jó, ha állandóan kéznél van.

KÉRJEN CSAKIS VALÓDI CADUM-KENŐCSÖT!

Meghalt Szabó professzor, Európa egyik leg-
híresebb fogász-orvosa. Budapestről jelntik: Dr
Szabó József, egyetemi nyilvános rendes tanár,
Európa egyik leghíresebb fogász-orvosa, hétfőn
este rövid szenvedés után meghalt. A 62 éves or-
vosprofesszort agytrombozis ölte meg.

DR. CZUMBEL LAJOS — CIMZETES
KANONOK. Satumare. Saját tud. Fied-
ler István satumare-oradeai megyés-
püspök folyó hó 16-án dr Czumbel Lajos
szentszéki tanácsos, volt teológiai tanár, baia-
spriei plébánost tiszteletbeli kanonokká ne-
vezte ki. Ez a kinevezés nemcsak dr Czum-
bel Lajos szűkebb körében, hanem a tudós
pap és buzgó lelképásztor munkáját megbe-
csülő, szélesebb társadalmi rétegben, sőt
egész Ardealban osztatlan örömet okozott.
Dr Czumbel Lajos bölcséleti és hittudományi
tanulmányait a római Germanicum Hunga-
ricum intézetben végezte s onnan kettős dok-
tori fokozattal jött haza és kezdette meg le-
lképásztori munkáját. Nemsokára a satuma-
rei teológiai főiskolán lett tanulmányi fel-
ügyelő és tanár. Az egyházmegye érdekei
Baia-Sprieire szállították a bányász nép lelké-
pásztoraként. E munkaterületén a bányászok
közti is megszerezte hívet nagyrabecsülését
és szeretetét. Kinevezéséhez tehát az egész
egyházmegye megérdemelt szerencsekívánata
fűződik.

* Beretvási pasztilla a legmakacsabb fejfájást
is elmulasztja.

DR. MIHÁLYI PÉTER MARAMURESI
MEGYEFŐNÖK NYUGALOMBA VONUL.
Sighet. Saját tud. Dr Mihályi Péter megye-
főnök a múlt év szeptemberében szolgálata tel-
jesítése közben jobb karja eltört. Dr Mihályi
Péter a baleset után nyugalmába helyezését
kérte. Ertesülésünk szerint két hónapon belül
nyugalomba vonulhat Dr Mihályi. Utóaként
dr Man Zizi visoul de susi ügyvédet, volt kép-
viselőt és Filipciue Sándor helyettes polgármes-
tert emlegetik.

Maramuresmegyei hírek. Sighet. Saját tud.
Morar Dumitru, Dunca János főszolgabíró juhá-
sza, gazdája szénáját többször eladta. Bíróság elé
került az ügy és a tárgyaláson Morar azzal véde-
kezett, hogy gazdája a havason nem gondosko-
dott élelmezéséről. A törvényszék a juhászt 1 évi
fogházra és 2000 lei pénzbüntetésre ítélte, az íté-
let végrehajtását azonban 3 évre felfüggesztette.
— Pesina József tanfelügyelő és Horák cseh tani-
toegyesületi elnök vezetése alatt 100 cseh tanító
egy napra kirándult Sighetre. — Rozner Mechel
nyitrai, Katz Volf és Milovici Juon csehbockói
lakosokat tiltott határátlépésért 1—1 hónapi börtö-
nre ítélte a sighetli törvényszék. — Sigheten az
új büntetőtörvénykönyv zászlórendelete elleni ki-
hágásért 400 egyén ellen indult eljárás.

CARMEN SYLVA (Movila)

Grand Hotel Movila és Fürdő
Szálloda

Szezonnyitás június 1-én, zárás szeptember
30-án. Kényelmes szobák folyóvízzel, penzió rend-
szerrel vagy anélkül.

Pakkolások meleg iszapfürdővel 3800 lej/51
kezdve, beleértve teljes penziót, orvosi látogatást, fürdőt és ösz-
ses taxákat.

Prospektust és díjtalan in-
formációt nyújt az „EUROPA” Orga-
nizatia Nationala Romana de
Voiaj si Turizm iroda és annak
az országban lévő összes ügy-
nökségek, nemkülönbön a szállodák igazgatóságai.
Interurbán telefon szám 20.

Feljegyzések

Statisztikai táblázat fekszik előttünk: a
Nemzetközi Munkaügyi Hivatal
adatai a munkanélküliség állásáról — orszá-
gok szerint. Tanulságos számok.

Az első, ami szembeötlik, a munkanélküli-
ség rohamos csökkenése azokban az országok-
ban, ahol politikai lendülettel vették fel a har-
cot a súlyos társadalmi betegség ellen. Angliá-
ban 2 millióról 1.4 millióra, az Egyesült Álla-
mokban kb. 30 millióról 6.8 millióra, Németor-
szágban 4.8 millióról 1.4 millióra esett a mun-
kanélküliség az utóbbi három esztendő alatt
(1933—1936).

A másik érdekes jelenség, hogy az új, ki-
sebb mezőgazdasági jellegű államok mily ke-
véssé ismerik a munkanélküliséget. Romániá-
ban a három év alatt 24.685 főről 8852 főre
esett a munkanélküliség, Magyarországon
27.270 főről 15.967 főre.

A harmadik tanulságos tünet, hogy az egy-
kori osztrák—magyar monarchia iparosodott
részei számára, mily állandó nagy baj a fog-
gyasztó területék összezsugorodása. A szá-
mavett három év alatt sem Ausztria, sem Cseh-
szlovákia nem tudott urrá lenni a munkanél-
küliség felett, ambar erőfeszítésekben itt sem
volt hiány. Ausztria 1933-ban 380.785, 1936-ban:
381.921. Csehszlovákia 1933-ban: 675.933. 1936-
ban: 619.143.

Önmagában álló különös jelenség Francia-
ország, hol ez idő alatt 281 ezer főről csaknem
duplájára, 413 ezer főre szökött fel a mun-
kanélküliség. Sajátságos, mert ugyanakkor ennél
sokkal több azoknak a munkásoknak a száma,
kiknek ma Franciaország területén van mun-
kájuk, ambar — idegen állampolgárok.

Kár, hogy egyes országok adatai nem osz-
lanak fel nemzetiségek szerint ott, ahol külön-
böző népek laknak együtt ugyanabban az or-
szágban. Ugy ezek a számok még sokkal ta-
nulságosabbak lennének. (Skin)

Hajnali 3 órakor hirdetett ítéletet az esküdt-
szék egy gyilkossági bűnyűgyben. Oradea. Saját
tud. Hétfőn délután érdekes gyilkossági bűnyűgyt
tárgyalt az esküdtszék. Ardelean Demeter Zece-
Hotar községbeli lakos és felesége, akik ellen az
ügyészség azt a vádat emelte, hogy 12 évvel
ezelőtt meggyilkolták Ardelean édesapját. A ta-
nuk egész seregét kellett kihallgatnia a bíróság-
nak, úgy, hogy a perbeszédre csak a késő éj-
szakai órákban került sor. Ítéletet hajnali há-
rom órakor hirdetett az esküdtszék. A vádlotta-
kat felmentették.

Tűz egy ékszerüzletben. Targu-Mures. Saját
tud. Brambir Dezső ékszerüzlete az esti órákban,
üzletzárás után kigyulladt. A korzo közönsége
vette észre a boltitűzet. A tűzoltóknak nagy ke-
sével sikerült elejét venni a már-már veszedel-
mes arányokat öltő tűznek. Az ékszerüzlet ugyan-
is a háromemeletes Apolló palotában van, ahol a
tűz elharapódzása nagy veszedelmet jelentett
volna. A vizsgálat megállapítása szerint, az ol-
vasztó és forrasztó helyiségben a tűzhelyen lap-
pangó zsarátnok maradt, amiből szikra pattant
ki. A szikra a frissen olajozott padlóra esett s
azt meggyújtotta. A kár jelentékeny.

A rejtélyes revolverlövés... Newyorkból jele-
tik: A kaliforniai Vallejo birtokon Moore Margi-
gitot, a birtok tulajdonosnőjét csipőjén halálos
revolverlövés érte. A személyzet azt állítja, hogy
Moore Margit öngyilkosságot követett el, de a
rendőrség erélyes nyomozást indított, mert kü-
lönböző gyanúkok azt látszanak bizonyítani,
hogy nem öngyilkosság történt. Moore Margitnak
és nővérének neve a közelmúltban szerepelt a
nyilvánosság előtt, mert a Moore nővérek Hoesch
volt párizsi és londoni német nagykövet három-
millió vagyonát örökölték.

Zürichi zárlat. Párizs 19.58, London 21.62,
Newyork 437.25, Brüsszel 73.67 fél, Milánó 23,
Amsterdam 240.20, Berlin 175.40, Bécs — schil-
ling 81.60, Prága 15.24, Varsó 82.95, Belgrád 10,
Bucurejti 325.

Felbérem mindazokat, akik 1906—1907. tanévben a sibui Szentferencendi nővérek intézetében tanítónő képesítőt tettek, találkozás megbeszélése céljából címüket velem mielőbb közöljék. Dr. Stramfelné Ambrus Ilona, Bălăușeri jud. Tarnova-Mica.

ADÓBIZONYLATOT KÉRNEK A NYUGDIJA-SOKTÓLI Oradea. Saját tud. Az oradeai pénzügyigazgatóságához rendelet érkezett a pénzügyminiszterfiumból, mely szerint az állami nyugdíjások a május havi nyugdíjfelvetésük kifizetésénél kötelesek adóbizonylattal igazolni, hogy adóhátalálékuk nincsen az 1937 38 év első negyedére bezárólag. Ezeket az igazolványokat a nyugdíjásoknak annál a perceptornál kell kérniük amelyiknek körzetében laknak és a másik két perceptornál is láttamoztatni kell.

Bivalyszóktetés a vasuti vagonból. Targu-Mures. Saját tud. Alud felől egy nagyobb marhaszállítmányt hozott Tg.-Muresre a 3552. számú tehervonat. Mágua állomáson az egyik vasuti kocsi ajtaját ismeretlen egyén kinyitotta, mire a teherkocsiból három bivaly kiugrott és elfutott. A vasuti személyzet üldözőbe vette a bivalyokat, de nyomukat vesztette. Az a gyanu, hogy az állatokat ismeretlen tettesek előre kiszámított terv szerint engedték ki és hajtották el. Az állatok elhajtóit Tg.-Muresen keresik.

A 13. sz. osztályorsjáték 3-ik osztályának főbb nyerevényei: 1 milliót nyert az 52843 szám, 500.000 lejt 25063, 200.000 lejt 45989, 100ezer lejt 65522, 18032, 50.000 lejt: 32818, 26057, 11072, 69191, 18, 87, 69 végződésűek. Melléklet: 1 milliót 123295 szám, 200.000 lejt 233183, 274240, 100.000 lejt: 322333, 202387, 194574, 50.000 lejt 280409, 115820, 291341, 335270, 483.496, 323, 899, 048, 884, 197, 402, 097, 561 végződésűek. Kötelezettség nélkül. Regia Loteriei de Stat Colectura Oficială Sucursala Oradea, B-dul Regele Ferdinand 11. (Palatul Casei Nationale).

* **Szépségajándékozás.** Lehet szépséget ajándékozni? Igen. A szépség minden egyes Scherk-féle arcvízűvegben benne van. A Scherk-víz nem szépséget virácsol, hanem a bőrt egészségessé teszi, megtisztítja azt, mert behatol a pórusok mélyébe. Oldja a Mitesser-t és minden tisztátalanságot, felélenkíti az életet adó vérkeringést és megerősíti a szöveteket. Helyezzen el egy üveg Scherk vizet az asztalra, heteken át tartó örömet ajándékoz vele.

Satumarei híradó. Saját tud. Satu-Mare szomszédságában fekvő Lazuri községben hétfőn Csuri Ferenc 29 éves gazdálkodó és Andor Sándor 33 éves földműves öszezszólalkoztak Póti Mihály asztaltársaságával. A szóváltásból verekedés lett, amiben Csuriék húzták a rövidebbet. Andor Sándort félig halva bezsállították a satumarei kórházba. Csuri Ferencet egy karóval úgy fejtverték, hogy őt is kórházba kellett hozni. — A napokban a prísloji görög katolikus templomból eltűnt Mihályi volt prefektus gyönyörű művészi széke. A nyomozás megállapította, hogy a lopást Barlea László gazda követte el. Barlea a ceendőrségen elmondotta, hogy a felesége helye a prefektus széke mögött volt, de a magas támlától semmit sem látott. A gazda ezen úgy segített, hogy a széket ellopta és elégette. Megindult ellene az eljárás. — Halálos szerencsétlenség történt Terebes község határában. A községi kutból vizet merített Pop Mihály 12 éves tehénpásztor. Vízhozás közben azonban a kutba esett és ott megfulladt. — Jódi Károly színigazgató kérvényt adott be a városhoz, amelyben három évre színjátszási engedélyt kért. Jódi társulata jelenleg Caribian állomáson. A város vezetősége még nem döntött az ügyben. — A város hirdetőmelyt tett közzé, mely szerint annak a feljelentőnek, aki csempészett hús árusításáról értesíti a hatóságokat, a kivetett büntetés huszonöt százalékát adja. — Junius 7-én a város árverésen 500 köbméter tölgytrónkfát ad el. — Megrendítő szerencsétlenség történt Petea községben. Ávrám Mihály gazdálkodó gyermekei az udvaron labdáztak. A földműves László nevű hat éves kislánya egy vaslávallal akarta a labdát elűzni, a vasvilla azonban lejtő a nyeléről és a földön játszó tizenhárom hónapos Mihály nevű testvére fejére esett. A gyermek még a helyszínen meghalt.

Condanhove-Szentkeresztly:

Beszélgetés az éleletszentségről

88 oldal. Izléses karton borítékban. Füzve 65 lei és portó.

Rendkívül mélyenjáró példabeszédekben mutatja meg ez a könyv Árpádházi Szent Erzsébetben az ember s a szent harmonikus egységét

Megrendelhető könyvosztályunknál.

Eltemették Farkas József műkertész. (Oradea. Saját tud.) Ismét egy régi, jellegzetes alakkal lett szegényebb városunk magyar társadalmá: vasárnap reggel rövid szenvedés után, 82 éves korában meghalt Farkas József műkertész, felejtethetlen kartársunknak néhai dr. tokaji Oláh Bélának apósa. A kedves, eleven humoru Farkas bácsi magas kora ellenére csaknem az utolsó pillanatig megőrizte teljes szellemi és fizikai frissességét. A megboldogult földi maradványait hétfőn délután 5 órakor helyezték örök nyugalomra a venetiai római katolikus temetőben levő családi sírboltban. Farkas József elhunytát feleségén, szül. Szmekta Erzsébeten, valamint gyermekein, unokáin és dédunokáin kívül kiterjedt rokonság gyászolta.

Fejfájás ellen Beretrás parztilla!

Egy gazdatiszt megrendítő tragédiája. Targu-Mures. Saját tud. Apa János 39 éves sancai de muresi gazdatiszt, aki Mudra Alajos földbírtokosnál szerzett gyógyíthatatlan ideg-betegsége miatt vadászfegyverrel szívenlőtte magát. A szerencsétlen ember szorgalmas megbízható tisztviselő volt és tragédiája általános részvétet keltett.

* **Az ezüst tisztításához** megveszi Ön a legfinomabb tisztító pasztát. Igaza van, hogy a legfinomabb és legjobb tisztítószert veszi, hogy az ezüst tiszta és ragyogó legyen, de legkisebb karcolás ne maradjon rajta. Az ezüst értékes, de még értékesebbek a fogai. Ezek is ragyogjanak csodálatos zománcukkal, mint a legszebb elefántcsont. Fogaj számára is válassza a legalkalmasabb fogpépet: azt, amely alaposan tisztít, anélkül, hogy megtámadná a fog zománcát. **Az ODOL fogpép** a legfinomabb por pép alakban. Önnök az ilyen fogpép felel meg azoknak a követelményeknek, amelyet egy ideális fogtisztító szertől megkövetelhetünk. Az ODOL fogpép azonkívül üdítően és élénkítően hat.

BORZALMAS JÉGVIHAR VOLT SATU-MARE MEGYÉBEN. Saját tud. Hétfőn délután 3 óra után borzalmas jégvihar vonult el a megye felett. A meleg naplítés után zápor keletkezett, amit hirtelen heves szélől kísérve jégeső váltott fel. Mogoró és kisebb dió nagyságu jégdarabok estek olyan mennyiségben, hogy egészen fehér lett az utca. A víz vastagon ellepte a csatornázott belvárosi utcákat, míg a külvárosokban, ahol nincs csatorna, sok helyen a közlekedést is megakasztotta a magasra gyűlt esővíz. A tüzoltók több helyen a lakosság segítségére siettek. A pincék megteltek vízzel. A jégeső a nyúlölcsőkben hatalmas károkat okozott. Estére a gyümölcsfák alatt a föld tele volt levert fiatal gyümölcsökkel, pedig gyönyörű termés mutatkozott. A konyhakertekben szintén sok kárt okozott a jég. A megyében szintén hatalmas károkat szenvedtek el a gazdák a jégverés következtében.

Rövid hírek Careiből. Jódi Károly szintársulata háromhetes vendégszerelésre kért engedélyt a város időközi bizottságától. Előreláthatólag a tanács nem zárkózik el a szintársulat kérésének teljesítése elől. — A CFR vezérigazgatóságához Serbanescu Octavian carei állomásfőnököt, az oradeai foralmi főnökséghez helyezte át. Helyébe Micu Constantin tileagdi állomásfőnök került. — Az ujonnan szervezett katonai tüzoltóságot a napokban meglátogatta a bucuresti katonai tüzoltóezred parancsnoka, egy ezredes és egy százados kíséretében. A küldetés szemlét tartott a carei tüzoltóság felett. — Súlyos munkás-szerencsétlenség történt az elmúlt héten a „Román Király” szálloda udvarán Szabó Mihály és Tállas Illés nevű munkások egy régi jégverem tetejének lebontásán dolgoztak. Munka közben egyszerre a tetőt tartó boltzat beomlott és a két munkás belezuhan a 4 méter mélységű verembe, ahol a beomló téglá és a tetőrézek majdnem teljesen betemetik őket. Szabó Mihály fején, arcán és lábán sérült meg súlyosan.

* **Székelési zavaroknál és az ezekkel járó általános rosszullétnél** a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggelenként felkeléskor egy pohárral bevéve — a gyomorbelcsatorna tartalmát gyorsan kiüríti és a mérges bégázok fejlődését csökkenti, az emésztést és a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Az orvosok ajánlják.

Junius 15-ig román szöveget kell írni a cégtáblákon üresen maradt helyekre. A rendőrszektusi hivatal a cégtábla átfestésekre vonatkozóan hétfőn újabb rendelkezéseket adott ki. A rendelkezés értelmében junius 10-ig el kell távolítani minden magyar feliratot a cégtáblákról. — Ezenkívül a magyar feliratok lefestésével üresen maradt helyekre is román feliratokat kell felfesteni. A rendőrség felhívja az érdekeltet figyelmét arra, hogy az üresen maradt helyekre alkalmazandó román felírást kifogástalan román helyesírással kell írni és ügyelni kell arra is, hogy azok megfeleljenek a szépművészeti követelményeknek. Ügyelni kell arra is, hogy az újabb szöveg színe egyezzen a szöveg színével. Ha ez nem lehetséges, akkor új táblát kell festeni. Azokat, kik ezt a rendelkezést nem hajtják végre, az új büntetőtörvénykönyv alapján megbüntetik. Popovici rendőrfőnök.

MEGHÍVÓ. A Bihormegyei és Oradeai Róm. Katolikus Nőegylet ez évi közgyűlését folyó hó 19-én délután 5 órakor tartja a Katolikus Kör kistermében, melyre a t. tagokat és érdeklődőket tisztelettel meghívja az elnökség.

Temetés. Farkas József műkertész 82 éves korában elhunyt. Temetése tegnap volt. (Erdélyi „Concordia“.)

Az „Asociațiunea Industriilor de Construcție” (Oradea) felhívja a bádigos és vízvezeték-szerelő mestereket, hogy folyó hó 19-én, szerda este 7 órakor a Munkakamara földszinti nagytérmeben megtartandó fontos tárgyú szakosztályi gyűlésen okvetlen megjelenni sziveskedjenek.

Az Építőiparosok Szövetsége felhívja az oradeai építésmérnököket, építészeket és kőműves-metereket, hogy 1937. május 19-én, kedd délután 5 és fél órakor a Munkakamara földszinti nagytérmeben megtartandó fontos tárgyú szakosztályi gyűlésen okvetlen megjelenni sziveskedjenek. Az Elnökség.

A kiadéhivatal üzenetei

M. M., Sft.-Gheorghe. Üdvözlőjük párizsi utasaink között. Részletes prospektust a napokban küldjük. Az ut iránt óriási az érdeklődés, ezért is utlevélt mielőbb szerezze meg. — **M. V. gyógy-szerész, Cluj.** Megküldendő részletes prospektusban minden kérdésére választ kap. Főbb megállók: Budapest, Wien, Salzburg, München, Párizs, Lisieux, Bern, Milánó, Velence. — **T. A., Satmar.** Vezetők ugyanazok, mint római utjainknál. Lehetőség szerint keves éjszakát töltünk vonaton. De teljesen az éjszakai utazást nem lehet kiküszöbölni. Vonaton való étkezésről kiki maga gondoskodik. — **Sch. F. mérnök, Gugi.** Prospektus meg. — **M. E., Alesd.** A jelentkezést végéigesen előjegyeztük. A római kedves emlékek bizonyára még jobban el fognak mélyülni szép párizsi utunkon. — **Dr Gy. D. orvos, Buca.** Részletes levél ment. Továbbiakra is rövidesen válasszunk. — **D. J., Braşov.** A Párizstól hazáig való utazási költséget, ottmaradás esetén, megtérítjük. Pontos összeget később közöljük. — **Sz. I., Turia.** Utlevélt nyugodtan szerezze meg és küldje mielőbb. — **F. F., Turda.** A részletes prospektust a napokban küldjük. Bármire készségesen adunk pontos felvilágosítást. — **Dr P. S., Atid.** Minden esztendőben rendezünk utazást. Tehát legyen nyugodt, e téren nem vagyunk kezdők. — **Dr K. R., Arad.** Minden kérdésére választ kap prospektusunkban.

Egészségét és életét veszélyezteti, ha orvosi tanácsok és felvilágosítások szemmel tartása nélkül tart fogyókúrát!

Nélkülözhetetlen! Mindig aktuális! Ne mulassza el beszerezni!

Az elhízás és a soványító gyógyeljárások

Irta Lukács Pál dr. szakorvos.

Ara csak 95 lei. Beszerezhető a „Magyar Lapok” könyvosztályában.

Vidéki megrendelésnél a portót felszámítjuk.

SPORT

Már a Középeurópai Kupára készül a Venus...

Ripensia-Venus döntetlen

A CAO és a Juventus győzött és így megszabadult a kiesési zónából. — Egyre lejjebb csúszik a Glória

Három mérkőzést játszottak le pünkösd-ünnepnapján a Nemzeti Bajnokság A) csoportjában. Meglepetés is akadt. A Glória letörésére és a Juventus ilyen sima győzelmére Aradon kevesen számítottak. A legnagyobb érdeklődéssel várta mérkőzés az exbajnok és a bajnokjelölt döntetlenül végződött s így a Venustól már nem lehet elvitatni a bajnokságot.

Részletes eredmények a következők:
Venus—Ripensia 1:1 (1:0). Timișoara. 5000 néző. Bíró: T. Iliescu. Egyenlő erejű ellenfelek, a játék képének megfelelő eredmény. 30 percben Sfera 20 méteres szabadrugásból 1:0. Szünet után a 25. percben Dobay bombalövésével egyenlített 1:1.

Juventus—Gloria 3:0 (3:0). Arad. 3000 néző. Bíró: dr. Morar. Váratlan gólarányú eredmény. A 14. percben Korony, a 20. percben Vajda, a 41. percben Vulcanescu 3:0. Szünet után nagy Glória fölény, de az eredmény nem változik.

CAO—Unirea Tricolor 4:2 (3:1). Oradea. 1500 néző. Bíró: Muresan Anton. A NAC némi küzdelem után győzött. 12 percben Geczó 1:0, a 20. percben Bodola 2:0, a 30. percben Iordache 3:1, a 44. percben Kovács 3:1, szünet után a 8. percben Kovács 4:1, a 15. percben Iordache 4:2. A mérkőzés legjobb embere Kovács volt.

A fenti mérkőzések után a bajnokság állása a következők:

1. Venus	20	12	5	3	58:23	29
2. Rapid	20	11	4	5	52:24	26
3. AMTE	20	10	6	4	44:24	26
4. Ripensia	20	11	1	8	55:38	23
5. Victoria	20	11	1	8	53:45	23
6. Universitatea	20	8	2	10	37:48	19
7. C. A. O.	20	7	4	9	35:43	18
8. Juventus	20	7	4	9	35:43	18
9. Gloria	20	7	2	11	34:47	16
10. Kinizsi	20	6	4	10	34:53	16
11. Crisana	20	5	5	10	31:43	15
12. Unirea Tric.	20	5	2	13	37:73	12

Tetszetős játékával jó hatást keltett a BEAC

Clujról jelentik: A BEAC, a budapesti egyetemisták csapata vendégszerepelt Clujon pünkösd két napján. A budapesti csapat gyors, tetszetős és durvaságmentes játékával ugyanazt a jó hatást keltette, mint azokon a BEAC mérkőzéseken, melyekre szívesen gondol vissza a közönség. Mindkét nap rendkívül izgalmas játék volt, melyben a futballerények sok szépsége megcsillogott.

UNIVERSITATEA—BEAC 2:2 (2:2).

Vasárnap. A mérkőzést egyre erősödő esőben, mély talajon, villámlás, mennydörgés közben játszották le. Helyenként vízpórára emlékeztető volt a játék, amely ennek ellenére hővelkedett szép jelenetekben. A 13. percben Ploesteanu 25 méteres labdája 1:0. A 18. percben Szaniszló ritkán látott szép kapásállal 2:0. A 31. percben Aranyosi 16-osról küldött lövése 2:1. Egy perc múlva Sepsi kiöklözött labdáját Tóth II. hálóba sodorja 2:2. Szünet után a 10. percben Ciurei dr bíró a felhőszakadás miatt lefújta a mérkőzést.

UNIVERSITATEA, SPORTUL STUDENTESC VEGRYES—BEAC 3:1 (2:0).

Hétfőn. A játék képének megfelelő eredmény. A cluji csapat jobb összjátékkal többet veszélyeztetette a BEAC kapuját, a budapestiek kevesebb támadása viszont nagyon gyakran komoly gólveszélyt jelentett. A mindvégig izgalmas játék góljai: 19. percben David 40 méterről a határvonalról szabadrugást küld a kapura. Szaniszló fejese a kapufa alatt csapódik hálóba 1:0. A 27. percben Szaniszló mesteri szökötéséből G. Popescu közelről 2:0. Szünet után a budapesti csapat fölényt harcol ki. A 13. percben Gonda a 16-os sarkáról a tulsó sarokba ível 2:1. Most az U. kerül nagy fölénybe. A 36. percben Popescu egyéni játékkal 3:1. Bíró: dr. Rusu.

Hungaria-Leicester City 4:3 (1:0)

Budapestről jelentik: Nagy érdeklődéssel várták az angolok bemutatkozását a kék-fehérek ellen. (11 ezer néző jelent meg). Az angolok tipikus szigetországi futballt játszottak. Gyengén kezdtek, végül azonban felülkerekedtek és a Hungária, amely előbb nagyobb gólarányra is törekedhetett volna, örülhetett az egygólos győzelemnek is. Góllövők: Titkos: (2), Müller és Cseh, illetve Smith, Maw és Bowers.

Tömörül a B) Liga mezőnye

A B) divízióban az eddig fölényesen vezető Vulturii Textila előnye egy pontra, az ACFR előnye — mert egyel többet játszott — szintén egy tiszta pontra olvadt le. Nagy a harc, izgalmas a tülekedés az A) ligába jutásért, mert hi-

Mindennapi széklet nem elegendő, annak alaposnak is kell lennie!

Forgalomban levő számtalan hashajtó közül csak igen kevés tölti be teljesen hivatását. A hashajtónak nem szabad drasztikus hatásnak lennie, hanem hatását progresszíve, fokról-fokra kell kifejtenie. A „Leopills” tökéletesen megfelel ennek a követelménynek. Minthogy teljesen speciális módszer szerint préselik, e pillulák úgy oldódnak fel, hogy érintkezésbe jutnak a béllal majdnem teljes hosszában. Ezzel megakadályozzák a violsen ürülést, egyidejűleg azonban fájdalommentes és elegendő székletet biztosítanak és az álmot egyáltalán nem zavarják. Kizárólag növényi anyagokból készült.

Dobozok 30.— és 80.— leírt minden gyógyszerárban és drogériában kaphatók.

LEOPILLS

szen a két csoportgyőztes minden további nélkül felkerül! Eredmények:

NYUGATI CSOPORT:

Lugoj: Phoenix—Vulturii 1:1 (1:1).
 Satumare: Olympia—Jiul 3:0 (1:0).
 Alba-Julia: Unirea—Rovine Grivita 1:0 (1:0).
 Tg.-Mures: Mures—Törekvés 2:1 (2:1).
 Sibiu: Soimii—Piskii CFR 4:3 (2:2).

KELETI CSOPORT:

Braila: DUIG—ACFR 1:0 (0:0).
 Cernauti: Dragos Voda—Macabi 2:0 (0:0).
 Bucaresti: Sportul Studentesc—Franco Romana 2:2 (1:1).
 Brasov: IAR—JAHN 6:0 (3:0).
 Constanja: Victoria—Sporting 2:2 (1:0).
 Iasi: Textila—DVA 4:0 (2:0).

Vereséget szenvedett a Phöbus

Budapestről jelentik: A magyar bajnokság vasárnapi fordulójának meglepetése hogy a Phöbus vereséget szenvedett s így az Újpest harmadik helye be van biztosítva. Eredmények: Ferencváros—Boeska 5:1 (4:1), Kispest—Budafok 3:2 (2:2), Nemzeti—Phöbus 1:0 (0:0).

Az esküvői banketten.

...és azt kívánom a fiatal párnak, hogy mindig legyen fedél a fejük felett, étel az asztalon és Aspirin a házában.

Hengerelt az Újpest

Újpest—FC Rapid 4:0 (1:0).

Bucurestiből jelentik: Miután Újpest csapata szombaton 2:2 (1:1) arányban döntetlenül mérkőzött a cluji Victoria csapatával, vasárnap fölényes, gyors és eredményes játékkal valósággal lehangolták az FC Rapidot. A vasutasok csapata nehézkesen mozgott, egyetlen épkézláb támadást sem tudott összehozni.

A gólok: 26 Kocsis, szünet után 23. Zsengellér, 32. Balog, 39 Zsengellér és Pusztay az Újpest. Barátky és Vintila a Rapid legjobbjai. Újpest szép és eredményes játéka olyan tetszést aratott, hogy a 15 ezer főnyi közönség a mérkőzés végén megtapsolta az Újpestet — és kifütyölte a Rapidot.

Kevés csapat aratott még ilyen sikert Bucurestiben, mint az Újpest. A Venus sem sok eredménnyel néz a Középeurópai Kupa elé, hiszen pont az Újpest lesz az ellenfele.

Belföldi sporteredmények

LIGASELEJTEZŐ.

Bistrija: Keramika—Tricolor 0:0. A C) liga két csoportgyőztesének az első döntő mérkőzése a B) ligába való feljutásért igen heves küzdelmet hozott. Vasárnap Baia-Marén lesz a második döntő.

C) Ligában.

Timișoara: Politehnica—Banatul 2:1 (1:1).
Resița: RMTE—Progresul 3:0 (2:0).
Brad: Mica—Electrica 2:1 (1:0).
Arad: Minerul—Olimpia 3:1 (2:0).

Kerületi bajnokságért.

Timișoara: CFR—RAPID 3:2 (2:1). — Vulturii—Galvani 4:3 (1:1). — Törekvés—Hertha 6:0 (2:0).
Jimbolia: Bohn—Freidorf 1:0 (0:0).
Arad: Hakoah—Juventus 1:1 (1:1). — Tricolor—USA 2:0 (1:0). — Astra—Egyetértés 4:1 (2:0). — Unirea—Sparta 6:2 (3:2).
Cluj: Vasöntöde—Reuniunia 5:0 (2:0). — Nepeca—Unirea 10:0 (4:0). — KMSC—Echo 6:2 (4:2).

Barátságos mérkőzés.

Timișoara: Kinizsi ILSA—UDR 2:2 (1:0).

HÁROM BIRKOZÓVERSENYZŐT KÜLDÖTT KI ROMÁNIA A PÁRIZSI EURÓPA-BAJNOKSÁGRA. Bucurestiből jelentik: Tözsér, Törekvés, Oradea (légsúly), Borlovan, Vulturii, Lugoj (könnyűsúly) és Kakas, CFR., Timișoara (középsúly). C. Manóla elnök vezetésével tegnap elutazott Párizsba. Ez az oka annak, hogy a KMSC—Törekvés bajnoki birkozáviadalt a szövetség az utolsó pillanatban táviratilag május 29-re halasztotta.

A KMSC birkozó legyőzték Baia-Mare. Clujról jelentik: Az elhalasztott Törekvés—KMSC találkozó helyett a KMSC kényszerhelyzetben Cluj—Baia-Mare birkozáviadalt kötött le, melyet a KMSC versenyzői 10:3 arányban nyertek meg. Légsúly: 1. Józsa KMSC 2. Tulics Baia-Mare. Pehelysúly: 1. Ceteras KMSC. 2. Márton KMSC. Könnyűsúly: 1. Kiss KMSC. 2. Opris KMSC. Welter súly: 1. Toczauer KMSC. 2. Lozgauer Baia-Mare. Középsúly: 1. Gáll KMSC. 2. Szócs Baia-Mare.

Külföldi sporteredmények

Olaszország. Az utolsó bajnoki forduló nagy meglepetése: a Torino otthon pontot vesztett s ugyanakkor a Lazio idegenben győzött. A Bologna is győzött, s megnyerte a bajnokságot, a második egy pont előnyvel a Lazio lett s így a római csapat játsszik a Hungáriával a KK I. fordulójában, feltéve, hogy a Hungária megnyeri a magyar bajnokságot. **Eredmények:** A bajnokság utolsó fordulójának eredményei: Ambrosiana—Alessandria 3:0. Az Alessandria kiesett. Bologna—Milan 2:0. Fiorentina—Juventus 2:2. Torino—Lucchese 2:2. Genova—Triestina 4:3. Napoli—Sampierdarena 0:2. A Sampierdarena így menekült meg a kieséstől. Roma—Novara 1:0. A Novara kiesett. Bari—Lazio 0:2.

VERESÉGET SZENVEDETT A LEICESTER CITY BELGRÁDBAN IS. Belgrádból jelentik: Az angol Leicester City a Hungária után a jugoszláv bajnok BSK csapatával mérkőzött és 3:0-as arányú veresége szenvedett.

Magyarország. Békéscsaba: Csihana—CsAK, Törekvés egyes 6:1 (3:0). Nemzetközi mérkőzés. Vasárnap Szegeden kellett volna a Csihanának játszani, de későn érkezett és a Szeged FC elleni mérkőzés elmaradt. Hétfőn a gyenge amatőr-győztes ellen könnyen győzött.

PÜNKÖSDI VÁLOGATOTT MÉRKŐZÉSEK. Két országok közötti találkozót bonyolítottak le. Prágában Skocia 3:1 (2:1) arányban győzött Csehszlovákia ellen s a cseheknek csak Planicska szenzációs védése mentette meg nagyobb vereségtől. Oslóban pedig Anglia 6:0 (4:0)-as arányú fölényes győzelemmel kezdte északi portyját Norvégia válogatott 11-e ellen.

Németország—Dánia 8:0 (4:0). Boroszlóhból jelentik: 40 ezer néző előtt Krist bíraskodása mellett fölényesen győztek a németek a dánok felett. Góllövők: Lahner, Siffling (5), Urban és Szepan.

SZÍNHÁZ

Kit szerződtet a budapesti Nemzeti Színház Odry Árpád és Somlay Artúr helyébe?

Budapestről jelentik: A Nemzeti Színháznál sokat beszélnek arról, hogy az elhunyt Odry Árpád és a színház együtteséből kivált Somlay Artúr helyére kit szerződtet Németh Antal igazgató. Mint ilyenkor rendszeren, ezúttal is sok név van kombinációban és a magán-színházak nem egy protagonistájáról beszélnek, hogy rövidesen a Nemzeti Színház tagja lesz. Ertesülésünk szerint a legnagyobb esélye Toronyi Imrénnek, a Vigaszínház kiváló művészeinek van, akinek vígszínházi sikere mellett az utóbbi két szezonban a Magyar Színházban volt két jelentős sikere. Lavery két darabjában: „Az Ur katonái”-ban és az „Egy óra a Vatikánban” című darabokban. Az előbbieken a rendőrfőnököt, az utóbbiban pedig a pápát játszotta, a sajtó és a közönség egyhangú elismerése mellett. Hogy mikor kerülne sor a művész szerződtetésére, az e pillanatban még bizonytalan.

Itt írjuk meg egyébként, hogy szeptemberben kezdődnek meg a budapesti Nemzeti Színház százéves jubileumi ünnepségei. Az ünnepségek során azokat a darabokat játssza a Nemzeti, amelyek száz éven keresztül reprezentáns műsordarabjai voltak.

Felgyógyult Solymosán Magda, a Thalia színtársulat primadonnája. A színházlátogató közönség már hosszú ideje nélkülözte a Thalia színpadán egyik kedvelt, a színtársulat tehetséges és népszerű primadonnáját Solymosán Magdát, akit kedveségével, finom eleganciájával és művészi játéktílusával valóban szeretetébe fogadott. Solymosán Magda, mint ismeretes, hat héttel ezelőtt skarlátban megbetegedett, majd homloküreggyulladás támadta meg. Solymosán Magda súlyos betegségéből teljesen felgyógyulva, most elhagyta a szanatoriumot és Braşovba utazott a színtársulat után, ahol pár napi üdülés és utókúra következik, majd megkezdji a szereptanulást és a próbákat, úgy hogy június első napjaiban már színpadra is lép. — Braşovban Gredinár-Walter-Claude Romano „Szerelmre ítélve” című zenés vígjáték Nellj szerepét játssza, míg Clujon a „Sárga lilomban” látja viszont Solymosán Magdát a közönség.

Folyóirat-szemle

Megjelent a Jóbarát májusi száma. Izlées kiállításban, gazdag képanyaggal és értékes tartalommal jelent meg a „Jóbarát” legújabb száma. A kitűnően szerkesztett ifjúsági lap első oldalán gróf Mailáth Gusztáv Károly 40 éves püspöki jubileumáról közöl cikket. „Mailáth püspök a fiuk között” című cikkében pedig kedves epizódokat elevenít fel a „fiuk püspöke” és az ifjúság közötti viszonyról. A katolikus ifjúság nélkülözhetetlen lapjának tartalmából kiemeljük a következőket: Adorján Károly: Numerantur et ponderantur. — Brósz I.: Repülő bolha II. — Fábrián Mihály: Apám keze (vers). — fr. Papp Asztrik: Titok (vers). — Bíró Vencel: Kézműves uralkodók. — Galló Géza: Levelek Finnországból. (Kalevala). — Bíró V.: Mailáth püspök a kiuk között. — Holló Ernő: Autón a hegyekbe (vers). — Ifj. Nántus János: Árad a folyamok atyja. — Bálint József: Munkanélküliség. — Illyés Sándor: A repülőter. — Holló Ernő: Méhkasok (vers). — fr. Papp Asztrik: Mikor én elmegyek (vers). — Tábori Pál: A mafekingi fiuk. (Folytatásos regény). — A prézes üzenete. — Cserkészrovat. — Fejtörő. — Cseke Domokos: Mézgyűjtő hangyák. — Fekadó rügyek. — Sporthirek. — Eucharisztikus világkongresszus. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Kogalniceanu 2. Megjelenik minden hónap 15-én. Előfizetési ára egész évre 120 lei. Egyes szám ára 14 lei.

Pethő Sándor: A magunk útján című nagyjelentőségű könyvéről ír Katona Jenő mélyen-szántó tanulmányt a Korunk Szava pünkösdi számában, mely gróf Széchenyi György és Katona Jenő szerkesztésében jelenik meg. Nagy feltűnést tarthat számot Pierre Delattre S. J. cikke, amelyben magyar-francia kulturális egyezmény megkötését javasolja. A jobb- és baloldali diktatura frontjával egyaránt szembenálló „Harmadik út” ifjúságának kérdéseiről írnak három különböző szempontból Rába László, ifj. dr. Széchenyi György gróf és Surbán-Frang Zoltán. Iványi-Grünwald Béla dr. Romantika és nemzeti gondolat című értékes tanulmányát is közli a lap. A szociális katolicizmus ihletett lelkű költőjéről, Horváth Béláról Kozma Erzsébet dr. ir színes sorokat. Liberális volt-e Prohászka? címen Hantos Béla értekezik. Az ifjúság elhelyezésére vonatkozó ügyvezetett „Hóman terv” elégtelen voltára mutat rá Czére Béla írása. A lap közli Borsody István cikkét Bártfáról, Schlachta Margit írását „Az elfelejtett Isten” legnagyobb tisztelőjéről és méltatja Horváth Jánosnak, az irodalomtörténet e nagy élő mesterének jelentőségét. A gazdag Idő sodra rovat a hazai új-pogányság és a németországi katolikus üldözés ellen felemelkedő magyar erőkről és tekintélyekről emlékezik meg, kitér az angol koronázásra és rávilágít a magyar gazdaságpolitika és nagyipar némely visszasságára. Thurzó Gábor: „Új Könyvek” rovat. Művészet, Film, Színház és Zene rovatok egészítik ki a gazdag számot, amely mellékelül Csáry Dező, a kiváló papíró „Igaz szó a nyilasokról”. (A Korunk Szava Népkönyvtára 4. füzet) című rópiratát adja. A Korunk Szava előfizetési ára egy évre 8 pengő, félévre 4 pengő, éves szám ára 40 fillér. Ingven mutatványszámot küld a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, II. Fő-utca 37-a. földsz. 3. Telefon 15-56-23.

Kávéházakban, vendéglőkben kávé mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.) Cím a kiadóban 10 lei.

Lakás

Különbejárati utcai és udvari butorozott szoba kiadó. Oradea, Str. Nicolae Jiga 11-A. szám.

Kiadó uri családnál a központban különbejárati, elegánsan butorozott utcai szoba. Oradea, Str. Brătianu 21.

Kiadó 2 szobás mellék helyiséges lakás, használt légszűrővel. Oradea, Leăganului 12. sz.

Kiadó butor leraktározás céljára egy száraz, tisztas szoba. Oradea, Strada Wilson 25.

Külföldi

Urinó negyedik gimnázista fiával kifejezetten egyhónapi időre központban uricsaládnál, butorozott szobás keres, esetleg teljes ellátással, vagy csak ebéd kóstival. Cimeket kér a kiadóba „Sürgős” jellegre.

Tarján órák és ékezetész, Oradea, Bul. Regele Ferdinand 8. Javítások szakszerűen készülnek.

Othont talál teljes ellátás és lakással egy szerény igényű római katolikus vallású, egyedülálló 40-55 éves iparos, portási minőségben. Jelentkezni lehet: Oradea, Str. I. C. Brătianu 24. sz. Szent László menedékházban.

Férfi és női fehérnemű varrást és javítást vállalok. Oradea, Str. Ion Chica 24.

Külön bejárati butorozott irodahelyiség kiadó. Ugyanott házmesterné kerestetik. Oradea, Strada Brătianu 14. szám.

Alkalmazás

Sotöri, inkasszánsi, raktárnoki vagy gépkezelői állást vállalnék, megfelelő képzéssel. Garanciát is nyújthatok. Cím a kiadóban.

Villanyszerelő fiatal segédet felvesz Dautlich villamosvállalat, Str. Alexandri 40. Oradea.

Adás-vétel

Központban elsődrendű fényképezési műterem, — betegség miatt sürgősen eladó. Cím a kiadóban.

Eladók fikusz és filodendra dísznövények. — Cím: Szabó, Reg. Rerdinand 51. szám.

Hálószoba és különféle butorok eladók. Megtekinthető 5 óráig. Oradea, Strada Moldova 45.

Eladó háromszobás, komfortos magánház, halál eset miatt sürgősen. — Oradea, Academia-u. 2.

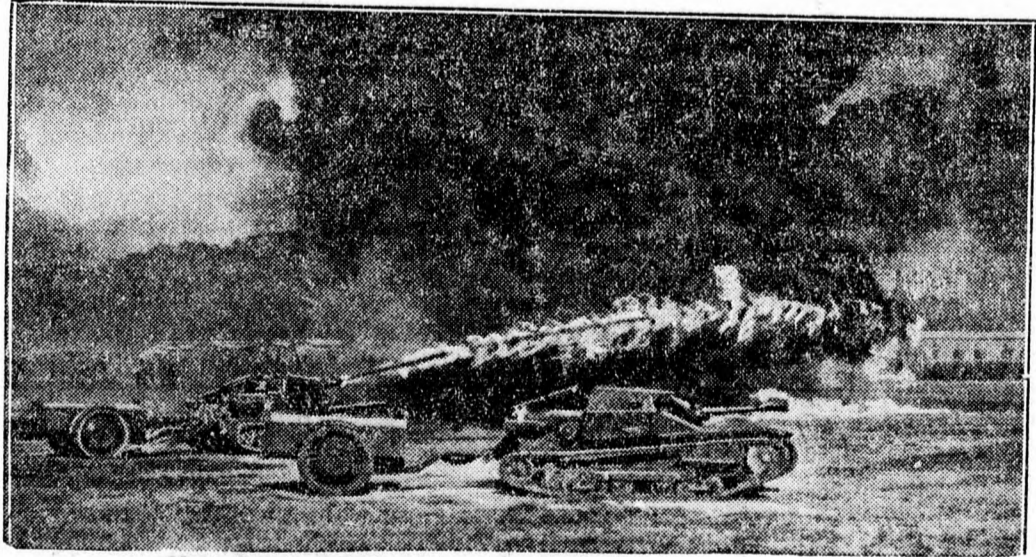
Rövid bécsi gyártmányú zongora eladó. Oradea, Str. Lahovari 8. sz.

Eladó: egy kihúzható ebédlőasztal, nagy tükör sima keretben, kis jégsek-rény, székek és képek. Oradea, Str. Millerand 3. I. emelet jobbra.

Oktatás

Perfekt német-román kieszásonyot keresek 2 kis leány mellé. Cím: Suta könyvkereskedés, Satu-Mare.

Andrássi Ede zenetanár országos kar-nagy, Oradea, Strada Alexandri 13. Egyéni képzés, mérsékelt díjak. Felvétel szerdán, szombaton.

Olasz légi és tank-hadgyakorlat Róma környékén

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén, Oradea, Strada Regele Carol II. No. 5.